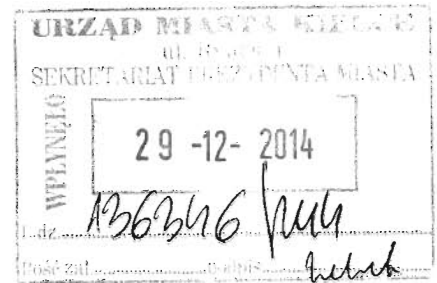

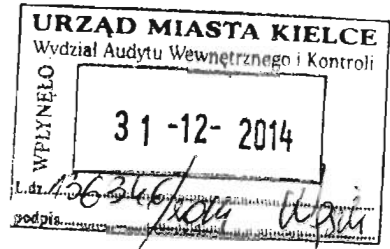

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI - 4101-010-01/2014
P/14/019

S. Lisowski
30 12 2014
w.z. PREZYDENTA MIASTA
Tadeusz Sajor
za PREZYDENTA

A. Wpik
31.12.2014

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/14/019 Realizacja zadań publicznych przez spółki tworzone przez jednostki samorządu terytorialnego.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Lata 2009-2014, z uwzględnieniem zdarzeń wcześniejszych mających wpływ na badaną działalność.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
<i>Kontroler</i>	Andrzej Kamiński, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr 90202 z 2 czerwca 2014 r. [Dowód: akta kontroli str. 1-2]
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Miasta Kielce, ul. Rynek 1, 25-303 Kielce (dalej: Urząd).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Wojciech Lubawski, Prezydent Miasta Kielce (dalej: Prezydent). [Dowód: akta kontroli str. 3]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności:

- prowadzenie przez spółki, w których miasto Kielce objęło wszystkie udziały lub akcje albo ich większościowy pakiet, działalności zgodnej z celami ich działania określonymi przez właściciela;
- dobra sytuacja ekonomiczno-finansowa ww. spółek (za wyjątkiem Korony S.A. i Portu Lotniczego S.A.);
- prawidłowe gospodarowanie majątkiem miasta Kielce oddanego do dyspozycji spółek komunalnych;
- prawidłowa realizacja przedsięwzięcia dotyczącego modernizacji i rozbudowy Targów Kielce jako Międzynarodowego Ośrodka Wystawienniczo-Kongresowego;
- prawidłowo sprawowany nadzór nad spółkami komunalnymi.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- prowadzeniu przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Kielcach (PUK) działalności w zakresie wykonywania usług pogrzebowych, tj. realizacji zadania niemającego charakteru użyteczności publicznej oraz niemieszczącego się dopuszczalnym zakresie działalności poza sferą użyteczności publicznej, określonym w art. 10 ustawy z 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej²;
- nieopublikowaniu na stronie BIP Urzędu informacji o majątku miasta Kielce wniesionym do trzech spółek: Świętokrzyskiej Agencji Rozwoju Regionu S.A. w Kielcach, Rolno Spożywczego Rynku Hurtowego S.A. w Kielcach i Przedsiębiorstwa Gospodarki

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236.

Mieszkaniovej Sp. z o. o. w Kielcach, co było niezgodne z art 6 ust. 1 pkt 2 lit. f oraz pkt 5 lit. c ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej³.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Legalność i ekonomiczna zasadność powoływania spółek dla realizacji wyznaczonych celów

1.1. Skala zaangażowania miasta Kielce w spółki prawa handlowego.

Opis stanu faktycznego

W dniu 31 grudnia 2008 r. miasto Kielce posiadało udziały i akcje w 15 spółkach, o łącznej wartości 129.275 tys. zł, co stanowiło 9,0% majątku Miasta ogółem.

W latach 2009-2013 sprzedano wszystkie posiadane przez Miasto udziały w trzech spółkach, tj. Szpitalu Kieleckim Sp. z o.o., Yu Long Construction Sp. z o.o. oraz Świętokrzyskim Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o.

Na koniec 2013 r. miasto Kielce posiadało udziały i akcje w 12 jednostkach prawa handlowego o wartości 186.281 tys. zł, co stanowiło 7,8% majątku Miasta ogółem.

W okresie od 31 grudnia 2008 r. do 31 grudnia 2013 r. miasto Kielce zwiększyło swój stan posiadania udziałów lub akcji w pięciu spółkach, w których posiadało 100% udziałów lub akcji, tj.:

- Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. z 65.873 udziałów o wartości 32.936,5 tys. zł do 76.781 udziałów o wartości 38.390,5 tys. zł, tj. o 10.908 udziałów o wartości 5.454 tys. zł;
- Przedsiębiorstwie Usług Komunalnych Sp. z o.o. z 33.424 udziałów o wartości 16.712 tys. zł do 42.668 udziałów o wartości 21.334 tys. zł, tj. o 9.244 udziały o wartości 4.622 tys. zł;
- Rejonowym Przedsiębiorstwie Zieleni Sp. z o.o. z 3.679 udziałów o wartości 1.839,5 tys. zł do 20.994 udziałów o wartości 10.497 tys. zł, tj. o 17.315 udziałów o wartości 8.657,5 tys. zł;
- Porcie Lotniczym Kielce S.A. z 200 akcji o wartości 2.000 tys. zł do 400 akcji o wartości 4.000 tys. zł, tj. o 200 akcji o wartości 2.000 zł;
- Koronie S.A. z 300 tys. akcji o wartości 3.000 tys. zł do 4.270 tys. akcji o wartości 42.700 tys. zł. Akcje te zostały wycenione według stanu na 31 grudnia 2013 r. w wysokości 8.000 tys. zł (odpis aktualizujący wartość spółki).

W pięciu spółkach wysokość udziałów lub akcji w okresie objętym kontrolą pozostała taka sama, tj.:

- Kieleckim Towarzystwie Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. – 26.421 udziałów o wartości 26.421 tys. zł (100% wszystkich udziałów);
- Przedsiębiorstwie Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. – 7.295 udziałów o wartości 7.295 tys. zł (100% wszystkich udziałów);
- Świętokrzyskiej Agencji Rozwoju Regionu S.A. – 44.290 akcji o wartości 224,6 tys. zł (39,31% wszystkich akcji);
- Rolno Spożywczym Rynku Hurtowym S.A. – 3.565 akcji o wartości 178,3 tys. zł (1,88% wszystkich akcji);
- Przedsiębiorstwie Gospodarki Mieszkaniovej Sp. z o.o. – 0,14 udziału⁴ o wartości 70 zł.

Miasto Kielce posiadało także udziały w Targach Kielce Sp. z o.o. W dniu 31 grudnia 2008 r. własnością Miasta były 16.183 udziały o wartości 30.925,1 tys. zł (99,81% wszystkich udziałów). W dniu 6 kwietnia 2010 r. zarejestrowano w KRS przekształcenie powyższej jednostki spółkę akcyjną Targi Kielce S.A. W spółce tej miasto Kielce posiadało w dniu 31 grudnia 2013 r. 462.987 akcji o wartości 64.277,4 tys. zł (99,95% wszystkich akcji).

Ponadto miasto Kielce posiadało udziały w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacji Sp. z o.o. W dniu 31 grudnia 2008 r. własnością Miasta było 13.589 udziałów o wartości

³ Dz. U. z 2014 r., poz. 782.

⁴ Wartość jednego udziału – 500 zł.

7.623,4 tys. zł stanowiących 45% kapitału zakładowego. Zgodnie z umową prywatyzacyjną Miasto przekazało nieodpłatnie na rzecz uprawnionych pracowników spółki 3.493 udziały o wartości 1.959,6 tys. zł, stanowiące 11,57% kapitału zakładowego spółki, w wyniku czego udział Miasta w kapitale zakładowym ww. spółki zmniejszył się z 45% do 33,43% i obecnie stanowi 10.096 udziałów o wartości 5.663,8 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 4-8]

W dniu 10 stycznia 2013 r. Rada Miasta Kielce podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na połączenie spółek komunalnych Rejonowego Przedsiębiorstwa Zieleni Sp. z o.o. w Kielcach (RPZ) i PUK. W uchwale ustalono, że połączenie nastąpi poprzez przeniesienie całego majątku PUK na RPZ, a kapitał zakładowy spółki przejmującej, po połączeniu, odpowiadać będzie sumie kapitałów łączących się spółek.

W uzasadnieniu do projektu uchwały podano m.in., że połączenie spółek przyczyni się do sprawniejszej realizacji zadań własnych gminy, a tym samym lepszego zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców Miasta. [Dowód: akta kontroli str.9-10]

Plan połączenia spółek został pozytywnie zaopiniowany przez niezależnego biegłego rewidenta. W dniu 12 listopada 2013 r. Zgromadzenie Wspólników RPZ podjęło uchwałę w sprawie połączenia spółek poprzez przejęcie PUK przez RPZ. Kapitał zakładowy spółki przejmującej został ustalony w kwocie 31.831 tys. zł, jako suma kapitałów zakładowych łączących się spółek. Połączenie ww. podmiotów nastąpiło 31 stycznia 2014 r., tj. z dniem zarejestrowania w KRS pod nazwą *Rejonowe Przedsiębiorstwo Zieleni i Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Kielcach*. [Dowód: akta kontroli str. 11-62]

W corocznych informacjach o stanie mienia komunalnego – sporządzanych na podstawie art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych⁵ oraz informacjach dotyczących przekształceń i prywatyzacji mienia komunalnego – sporządzanych na podstawie art. 69 ust. 1 ustawy z 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji⁶ były podane pełne i aktualne dane w zakresie spółek z udziałem kontrolowanej jednostki. [Dowód: akta kontroli str. 63-145]

Na stronie BIP Urzędu⁷ brak było informacji o trzech spółkach z udziałem miasta Kielce, tj. Świętokrzyskiej Agencji Rozwoju Regionu S.A. (39,31% wszystkich akcji); Rolno Spożywczym Rynku Hurtowym S.A. (1,88%); Przedsiębiorstwie Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. (0,14 jednego udziału). Ponadto w wykazie występowało PUK gdzie podana jest informacja, iż z dniem 31 stycznia nastąpiło przejęcie tej spółki przez Rejonowe Przedsiębiorstwo Zieleni Sp. z o.o. [Dowód: akta kontroli str. 146-153]

Zgodność faktycznego przedmiotu działalności ośmiu spółek, w których kontrolowana jednostka posiadała wszystkie udziały lub akcje albo ich większościowy pakiet, z celem określonym w uchwale Rady Miasta oraz z przedmiotem działalności określonym w statucie przedstawiała się następująco:

1). Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Kielcach.

W dniu 20 grudnia 1991 r. Rada Miejska w Kielcach podjęła uchwałę w sprawie utworzenia jednoosobowej spółki z o.o. pod nazwą „Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. z siedzibą w Kielcach”. W uzasadnieniu do projektu uchwały podano, że powinna ona zostać podjęta na skutek podziału przez wojewodę świętokrzyskiego Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej. Najlepszą formą organizacyjno-prawną nowej jednostki będzie jednoosobowa spółka z o.o. miasta Kielce, ponieważ gwarantuje ona kontrolę w zakresie racjonalnej gospodarki mieniem komunalnym, rozwój inicjatywy załogi oraz ciągłość świadczonych usług na rzecz mieszkańców Kielc.

W umowie spółki zapisano m.in., że została powołana do realizacji zadań w zakresie zaopatrzenia miasta Kielce w energię ciepłą, a podstawowym jej celem jest świadczenie usług publicznych poprzez zaspokajanie potrzeb mieszkańców gminy Kielce w zaopatrzenie

⁵ Dz. U. 2013 r., poz. 885 ze zm.

⁶ Dz. U z 2013 r., poz. 216 ze zm.

⁷ BIP UM Kielce: zakładki „Jednostki organizacyjne” → „Spółki prawa handlowego”.

w ciepło oraz tworzenie warunków rozwoju Miasta w tym zakresie. [Dowód: akta kontroli str. 182 - 185]

Ze sprawozdań z działalności Spółki za okres objęty kontrolą wynika, że przychody z działalności ciepłowniczej spółki stanowią ponad 99% przychodów, ze sprzedaży. [Dowód: akta kontroli str. 684-699]

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁸, w wersji obowiązującej w dniu podjęcia przez Radę Miasta uchwały o utworzeniu spółki, zadania własne gminy obejmują sprawy *zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą*.

2). Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Kielcach.

W dniu 19 grudnia 1991 r. Rada Miejska w Kielcach pojęła uchwałę w sprawie wyboru formy organizacyjno-prawnej dla PUK. W uchwale określono przyszłą formę organizacyjno-prawną dla tego podmiotu jako spółkę z o.o. W uzasadnieniu do projektu uchwały podano, że przekształcenie PUK w jednoosobową spółkę z o.o. miasta Kielce wynika z konieczności zachowania ciągłości świadczonych usług na rzecz Miasta w zakresie usług pogrzebowych, gazyfikacji bezprzewodowej i prowadzenia schroniska dla zwierząt.

Z umowy spółki wynika, że przedmiotem jej działalności jest m.in.: zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie; pogrzeby i działalność pokrewna; wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi; produkcja wyrobów; roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej; transport drogowy towarów.

Działalność w zakresie produkcji wyrobów i transportu prowadzona jest na potrzeby własne. Działalność w zakresie gazyfikacji bezprzewodowej została zaniechana w okresie poprzedzającym okres objęty kontrolą i nie figuruje w KRS.

Działalność w zakresie prowadzenia schroniska dla zwierząt była prowadzona do listopada 2010 r. Po tym okresie powyższa działalność została wykreślona z KRS. [Dowód: akta kontroli str. 200-203]

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 5 ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁹, w wersji obowiązującej w okresie realizacji powyższego zadania, *Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności organizują ochronę przed bezdomnymi zwierzętami na zasadach określonych w odrębnych przepisach*.

Spółka osiągała przychody z działalności związanej z zarządzaniem parkingami miejskimi, halą targową, targowiskami miejskimi oraz działalnością zakładu usług pogrzebowych [Dowód: akta kontroli str. 700-707]

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym w wersji obowiązującej w dniu podjęcia przez Radę Miasta uchwały o utworzeniu spółki zadania własne gminy obejmowały sprawy: *pkt 11 targowisk i hal targowych; pkt 13 cmentarzy komunalnych, pkt 15 utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych*.

3). Rejonowe Przedsiębiorstwo Zieleni Sp. z o.o. w Kielcach.

W dniu 19 grudnia 1991 r. Rada Miejska w Kielcach pojęła uchwałę w sprawie wyboru formy organizacyjno-prawnej dla RPZ. W uchwale określono przyszłą formę organizacyjno-prawną dla tego podmiotu jako spółkę z o.o. W uzasadnieniu do projektu uchwały podano, że przekształcenie RPZ w jednoosobową spółkę z o.o. miasta Kielce zapewni ciągłość świadczonych usług na rzecz Miasta w zakresie konserwacji terenów zielonych i produkcji kwaciarskiej i szkółkarskiej.

W umowie spółki zapisano, że przedmiotem działalności spółki jest m.in.: uprawa i rozmnażanie roślin; produkcja różnych wyrobów; sprzedaż detaliczna kwiatów, roślin, nasion, nawozów; działalność w zakresie architektury; roboty budowlane; transport drogowy towarów; działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zielonych. [Dowód: akta kontroli str. 211-217]

⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 ze zm.

Spółka osiągała przychody przede wszystkim z działalności związanej z konserwacją terenów zieleni i produkcji roślin; robót drogowych oraz usług transportowych. Ze sprzedaży materiału roślinnego, nawozu i podłoża ogrodniczego spółka uzyskiwała przychody w: 2009 r. – 449 tys. zł; 2010 r. – 283 tys. zł; 2011 r. – 254 tys. zł; 2012 r. – 228 tys. zł; 2013 r. – 86,1 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 709-716, 949]

Prezydent wyjaśnił w tej sprawie, że sprzedaż ww. artykułów nie stanowiła wykroczenia poza dozwolone ramy działalności spółki komunalnej. Mieści się ona w ramach zadań użyteczności publicznej, skoro sprawy zieleni gminnej i zadrzewień są jednym z przykładowych zadań własnych gminy. Rejonowe Przedsiębiorstwo Zieleni Sp. z o.o. powstało w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa komunalnego w spółkę z o.o. Przedmiot działalności spółki obejmował produkcję i sprzedaż kwiatów, warzyw, roślin ozdobnych, drzew i krzewów, świadczenie usług w zakresie urządzania zieleni, wykonywanie innych prac na zlecenie Urzędu Miasta i innych zleciodawców.

Przedmiotem sprzedaży materiału roślinnego, nawozu i podłoża ogrodniczego były nadwyżki materiałów pochodzących z produkcji własnej na potrzeby usług na rzecz gminy Kielce, co stanowiło racjonalną gospodarkę materiałową. Przychody Spółki z tego tytułu na przestrzeni lat 2009-2013 stanowiły niewielki procent w przychodach ze sprzedaży i zrównanych z nimi. [Dowód: akta kontroli str. 948-949]

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 12 ustawy o samorządzie gminnym w wersji obowiązującej w dniu podjęcia przez Radę Miasta uchwały o utworzeniu spółki zadania własne gminy obejmują sprawy zieleni komunalnej i zadrzewień,

4). Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Kielcach.

W dniu 4 grudnia 1997 r. Rada Miejska w Kielcach podjęła uchwałę z sprawie utworzenia Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Kielcach (TBS). W uzasadnieniu do projektu uchwały podano m.in., że powołanie spółki wynika z obowiązku nałożonego na samorząd gminny ustawą o samorządzie gminnym. Zakres działania spółki będzie obejmował; budowę i zarządzanie mieszkaniami czynszowymi; nabywanie budynków mieszkalnych przeprowadzanie renowacji i remontów kapitalnych czynszowych budynków mieszkalnych; wynajmowanie lokali użytkowych w budynkach TBS i zarządzanie budynkami mieszkalnymi.

Podany w akcie założycielskim przedmiot działalności spółki jest tożsamy z określonym w uzasadnieniu do projektu uchwały Rady Miejskiej w sprawie jej utworzenia. [Dowód: akta kontroli str. 234-241]

Spółka osiągała przychody wyłącznie z tytułu najmu lokali mieszkalnych i użytkowych znajdujących się w jej zasobach. Spółka nie zajmuje się zarządzaniem innymi zasobami mieszkaniowymi. [Dowód: akta kontroli str. 718-722]

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 7 ustawy o samorządzie gminnym w wersji obowiązującej w dniu podjęcia przez Radę Miasta powyższej uchwały zadania własne gminy obejmują sprawy komunalnego budownictwa społecznego.

5). Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o.

W dniu 22 lutego 2001 r. Rada Miasta w Kielcach podjęła uchwałę w sprawie likwidacji zakładu budżetowego pod nazwą „Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi”, w celu zawiązania jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. W uzasadnieniu do projektu uchwały podano m.in., że nowa forma organizacyjna spółki prawa handlowego pozwoli na prawidłowe i sprawne zarządzanie przedsiębiorstwem.

Z aktu założycielskiego spółki (art. 2) wynika, że przedmiotem jej działalności jest realizacja zadań własnych gminy m.in. w zakresie: *unieszkodliwiania odpadów komunalnych, utrzymywania składowisk odpadów, prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.* [Dowód: akta kontroli str. 252-256]

Według KRS w przedmiocie działalności spółki według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jest szereg zadań nierealizowanych przez nią, a jednocześnie niemieszczących się w zakresie określonym w art. 10 ustawy o gospodarce komunalnej: m.in. takich jak: 01 11 – uprawa zbóż, roślin strączkowych i roślin oleistych na nasiona, z wyłączeniem ryżu; 22 21 – produkcja płyt, arkuszy, rur, kształtowników i wyrobów dla budownictwa z tworzyw

sztucznych; 77 31 – wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń budowlanych i rolniczych. 46 21 – sprzedaż hurtowa zboża, nieprzetworzonego tytoniu, nasion i pasz dla zwierząt.

Dyrektor Wydziału Projektów Strukturalnych i Strategii Miasta Mieczysław Pastuszko wyjaśnił, że *powyższe rodzaje działalności aktualnie nie są realizowane przez spółkę. Mogą się one pozornie wydawać za niezwiązane z podstawowym rodzajem działalności. Jednak w dłuższej perspektywie czasu może okazać się (szczególnie przy obowiązku rekultywacji), że spółka będzie musiała skorzystać z ich prowadzenia.* [Dowód: akta kontroli str.950,959-960]

Spółka osiągała przychody z zbierania i unieszkodliwiania odpadów oraz sprzedaży energii elektrycznej wytwarzanej z opalania biogazu uzyskiwanego ze składowiska śmieci. [Dowód: akta kontroli str.723-729]

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym w wersji obowiązującej w dniu podjęcia przez Radę Miasta uchwały do zadań własnych gminy należą sprawy *utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.*

6). Port Lotniczy Kielce S.A.

W dniu 22 listopada 2007 r. Rada Miasta w Kielcach podjęła uchwałę w sprawie utworzenia spółki Port Lotniczy Kielce Spółka Akcyjna. Jako przedmiot działalności spółki określono przygotowanie i realizację budowy portu lotniczego.

W uzasadnieniu do projektu uchwały podano, że transport lotniczy jest najszybciej rozwijającą się gałęzią transportu w Polsce, a województwo świętokrzyskie jest regionem o najniższym stopniu wyposażenia w infrastrukturę o charakterze ogólnodostępnym. Budowa komunikacyjnego portu lotniczego z pełną infrastrukturą socjalną i techniczną wzmocni pozycję Kieca i regionu świętokrzyskiego oraz przyczyni się do ich rozwoju. Dzięki planowanej inwestycji nastąpi m.in. promocja lokalnego rozwoju poprzez świadczenie bezpośrednich usług na rzecz działalności produkcyjnej i dla zaspokojenia szerszych potrzeb komunikacyjnych miejscowej ludności.

Uznano, że w celu realizacji inwestycji należy powołać podmiot, któremu zostanie powierzone prowadzenie procesu inwestycyjnego, a najwłaściwszą formą organizacyjną tego podmiotu będzie spółka akcyjna.

W statucie spółki (§ 6) jako przedmiot jej działalności ustalono działania związane z budową portu lotniczego, w szczególności takie jak: pozyskiwanie i przygotowywanie dokumentacji; składanie wniosków do właściwych organów o wydanie decyzji; dysponowanie nieruchomościami; zawieranie i nadzorowane wykonania umów; poszukiwanie inwestora; promocja portu lotniczego. Spółka prowadziła działalność zgodnie z zakresem określonym w statucie. [Dowód: akta kontroli str. 266-270]

Jednocześnie w KRS wyszczególniono rodzaje działalności nierealizowane przez Spółkę, a jednocześnie niemieszczące się w zakresie określonym w art. 10 ustawy o gospodarce komunalnej, PKD takie jak: 66 19 – pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych; 68 1 – kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek; 68 2 – wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi; 68 31 – pośrednictwo w obrocie nieruchomościami.

Dyrektor Wydziału Projektów Strukturalnych i Strategii Miasta wyjaśnił w tej sprawie, że *wszystkie wyszczególnione w KRS rodzaje działalności są aktualne. W związku z obecną sytuacją Spółki spowodowaną uchynieniem decyzji środowiskowej, niektóre rodzaje działalności pozostają na dzień dzisiejszy jako planowane do realizacji. Jednocześnie podał, że opis słowny przedmiotu działalności nie musi pokrywać się z opisem przedmiotu w Polskiej Klasyfikacji Działalności, zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestrów wchodzących w skład KRS oraz szczegółowej treści wpisów w tych rejestrach*¹⁰. [Dowód: akta kontroli str. 268-270, 958]

¹⁰ Dz. U. z 2014 r., poz. 835.

7). Korona S.A. w Kielcach.

W dniu 24 lipca 2008 r. Rada Miasta w Kielcach podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia gminy Kielce do spółki Kolporter Korona S.A. i objęcia 100% kapitału zakładowego spółki. W uchwale wskazano, że spółka prowadzi działalność ważną dla rozwoju miasta Kielce, w szczególności w zakresie: kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych oraz promocji miasta Kielce.

W uzasadnieniu do projektu uchwały zapisano m.in., że Klub Sportowy Korona powstał w 1973 r. i zawsze był ściśle związany z Kielcami. Z dniem 30 czerwca 2008 r. utracił sponsora. Przystąpienie do spółki zadość uczyni ustawowemu obowiązkowi wykonywania zadań własnych w zakresie kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych, promocji Miasta, a majątek spółki będzie wykorzystywany dla dobra społeczności lokalnej. Przystąpienie do spółki jest również działaniem gospodarnym w odniesieniu do mienia komunalnego – stadionu przy ul. Ściegiennego, poprzez jego efektywne wykorzystanie na cele sportowe, kulturalne i rekreacyjne.

Dzięki przystąpieniu do spółki, Miasto stworzy możliwość promocji sportu wśród dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie przez zawodników Korona S.A. pokazowych treningów oraz udziału zawodników w imprezach i spotkaniach z młodzieżą szkolną na temat promocji sportu i zdrowego trybu życia.

Zgodnie ze statutem (§ 6) celem Spółki była promocja sportu i prowadzenie działalności na rzecz jego rozwoju oraz promocja miasta Kielce. Rzeczywista działalność Spółki była zgodna z określoną w statucie. [Dowód: akta kontroli str. 282-289, 743]

Jednocześnie w KRS wyszczególniono 39 rodzajów działalności nierealizowanych przez spółkę, a jednocześnie niemieszczących się w zakresie określonym w art. 10 ustawy o gospodarce komunalnej, m.in. PKD takie jak: 45 11 – sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgonetek; 47 41 – sprzedaż detaliczna sprzętu telekomunikacyjnego prowadzona w wyspecjalizowanych placówkach; 59 13 – działalność związana z dystrybucją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych.

Dyrektor Wydziału Projektów Strukturalnych i Strategii Miasta wyjaśnił w tej sprawie, że *rodzaje działalności zarejestrowane w KRS a nie realizowane zostały zarejestrowane przez poprzedniego właściciela spółki.* [Dowód: akta kontroli str. 961-963]

8). Targi Kielce S.A. w Kielcach.

W dniu 20 marca 1992 r. Rada Miasta w Kielcach podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia Miasta Kielce do spółki z o.o. pod nazwą „Centrum Targowe – Kielce” (obecnie Targi Kielce S.A.). W dokumentacji jednostki kontrolowanej brak jest uzasadnienia do projektu uchwały. Natomiast w uzasadnieniu do uchwały Rady Miejskiej z 11 marca 1999 r. w sprawie objęcia udziałów w Centrum Targowym Sp. z o.o. podano m.in. że rozwój działalności targowej umożliwia zwiększenie obrotów w całej sferze usług okołotargowych, m.in. w hotelarstwie i gastronomii, co zwiększa dopływy podatków do gminy. Rozwój Targów sprzyja także szerokiej promocji Miasta i regionu oraz korzystnie wpływa na jego wizerunek w oczach inwestorów krajowych i zagranicznych.

Zgodnie ze statutem spółki przedmiotem jej działalności jest m.in.: działalność związana z administracyjną obsługą biura; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji; roboty budowlane; handel; działalność wydawnicza; działalność związana z produkcją filmów; nagrań video; programów telewizyjnych; nagrań dźwiękowych i muzycznych; wynajem i zarządzanie nieruchomościami; działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką. [Dowód: akta kontroli str. 297-302]

Jednocześnie w KRS wyszczególniono rodzaje działalności nierealizowane przez spółkę, a jednocześnie niemieszczące się w zakresie określonym w art. 10 ustawy o gospodarce komunalnej, PKD takie jak: 41 – roboty budowlane związane z wznoszeniem budynków; 46 – handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi; 52 – magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport; 64 – finansowa działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni.

Dyrektor Wydziału Projektów Strukturalnych i Strategii Miasta wyjaśnił w tej sprawie, że *mają one charakter historyczny i wiążą się z prowadzoną działalnością zaniechaną.* [Dowód: akta kontroli str. 957]

Spółka osiągała przychody przede wszystkim z działalności związanej z organizacją targów, wystaw i kongresów. [Dowód: akta kontroli str. 746,753]

Spółki Port Lotniczy S.A, Korona S.A. oraz Targi Kielce S.A. działały poza sferą użyteczności publicznej w oparciu o art. 10 ust. 1 oraz ust. 3 ustawy o gospodarce komunalnej.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o gospodarce komunalnej *poza sferą użyteczności publicznej gmina może tworzyć spółki prawa handlowego i przystępować do nich, jeżeli łącznie zostaną spełnione następujące warunki:*

- 1) *istnieją niezaspokojone potrzeby wspólnoty samorządowej na rynku lokalnym;*
- 2) *występujące w gminie bezrobocie w znacznym stopniu wpływa ujemnie na poziom życia wspólnoty samorządowej, a zastosowanie innych działań i wynikających z obowiązujących przepisów środków prawnych nie doprowadziło do aktywizacji gospodarczej, a w szczególności do znacznego ożywienia rynku lokalnego lub trwałego ograniczenia bezrobocia.*

Art. 10 ust. 3 ww. ustawy stanowi, że ograniczenia dotyczące tworzenia spółek prawa handlowego i przystępowania przez gminę do nich, o których mowa w ust. 1 i 2, nie mają zastosowania do posiadania przez gminę akcji lub udziałów spółek zajmujących się czynnościami bankowymi, ubezpieczeniowymi oraz działalnością doradczą, promocyjną, edukacyjną i wydawniczą na rzecz samorządu terytorialnego, a także innych spółek ważnych dla rozwoju gminy, w tym klubów sportowych działających w formie spółki kapitałowej.

Poza tym według art. 7 ust. 1 pkt 18 ustawy o samorządzie gminnym obowiązującego od dnia 30 maja 2001 r. *zadania własne obejmują sprawy promocji gminy.*

1.2. Przesłanki tworzenia lub przystępowania do spółek w latach 2009-2014.

W latach 2009-2014 miasto Kielce nie przystąpiło do innej istniejącej ani nie utworzyło nowej spółki. W 2010 r. nastąpiło jedynie przekształcenie podmiotu Targi Kielce ze spółki z o.o. w spółkę akcyjną. [Dowód: akta kontroli str. 4-8]

1.3. Sytuacja ekonomiczno-finansowa spółek komunalnych, wobec których kontrolowana jednostka wywiera decydujący wpływ.

Wartość aktywów i pasywów spółek wykazywała tendencję rosnącą i wynosiła na koniec poszczególnych lat: 2008 r. – 241.630 tys. zł; 2009 r. – 300.809 tys. zł; 2010 r. – 347.306 tys. zł; 2011 r. – 365.669 tys. zł; 2012 r. – 460.077 tys. zł; 2013 r. – 523.517 tys. zł. Aktywa i pasywa na koniec 2013 r. były o 281.887 tys. zł (116,7%) wyższe od tych na koniec 2008 r.

Łączne zobowiązania i rezerwy na zobowiązania ww. spółek wykazywały tendencję rosnącą i wynosiły na koniec poszczególnych lat: 2008 r. – 71.558 tys. zł; 2009 r. – 110.186 tys. zł; 2010 r. – 146.363 tys. zł; 2011 r. – 149.958 tys. zł; 2012 r. – 228.407 tys. zł; 2013 r. – 286.989 tys. zł.

Zobowiązania na koniec 2013 r. były o 215.431 tys. zł (301,1%) wyższe od występujących na koniec 2008 r. Wzrost wynikał z prowadzonych przez spółki inwestycji, które były finansowane przede wszystkim z kredytów i pożyczek.

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania wykazane w bilansach skonsolidowanych miasta Kielce wynosiły na koniec poszczególnych lat: 2008 r. – 255.792 tys. zł; 2009 r. – 389.494 tys. zł; 2010 r. – 505.596 tys. zł; 2011 r. – 649.596 tys. zł; 2012 r. – 870.860 tys. zł; 2013 r. – 966.358 tys. zł.

Udział zobowiązań i rezerw na zobowiązania spółek w zobowiązaniach i rezerwach na zobowiązania wykazanych w bilansach skonsolidowanych miasta Kielce na koniec poszczególnych lat wynosił: 2008 r. – 28,0%; 2009 r. – 28,3%; 2010 r. – 28,9%; 2011 r. – 23,1%; 2012 r. – 26,2%; 2013 r. – 29,7%.

Łączne przychody spółek wzrastały i wyniosły w badanych latach: 2008 r. – 158.269 tys. zł; 2009 r. – 175.062 tys. zł; 2010 r. – 187.730 tys. zł; 2011 r. – 189.581 tys. zł; 2012 r. – 194.900 tys. zł; 2013 r. – 204.392 tys. zł. Przychody uzyskane w 2013 r. były wyższe o 46.123 tys. zł (29,1%) od osiągniętych w 2008 r.

Zwiększającym się przychodom odpowiadał wzrost kosztów, które w poszczególnych latach kształtowały się następująco: 2008 r. – 132.358 tys. zł; 2009 r. – 156.881 tys. zł; 2010 r. – 174.433 tys. zł; 2011 r. – 178.367 tys. zł; 2012 r. – 179.842 tys. zł; 2013 r. – 194.601 tys. zł. Koszty poniesione w 2013 r. były o 62.251 tys. zł (47%) wyższe od poniesionych w 2008 r.

W badanym okresie spółki wygenerowały łącznie zysk netto w kwocie 39.190 tys. zł, z tego w latach: 2008 r. – 17.008 tys. zł; 2009 r. – 9.397 tys. zł; 2010 r. – 5.498 tys. zł; 2011 r. – 2.449 tys. zł; 2012 r. – 5.228 tys. zł; 2013 r. – 390 tys. zł (strata netto). Straty notowały spółki Korona Kielce sp. z o.o. oraz Port Lotniczy Sp. z o.o. Pozostałe spółki przynosiły zyski.

Zatrudnienie wynosiło w: 2008 r. – 720 osób; 2009 r. – 733; 2010 r. – 752; 2011 r. – 720; 2012 r. – 692; 2013 r. – 696.

W badanym okresie spółki przekazały miastu Kielce dywidendę w kwocie 41.300 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str.434]-438]

Sytuacja ekonomiczno-finansowa poszczególnych spółek przedstawiała się następująco.

1). Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.

Aktywa i pasywa spółki na 31 grudnia 2013 r. wyniosły 85.199 tys. zł i wzrosły w porównaniu do stanu na koniec 2008 r. o 18.141 tys. zł (27,1%).

Wzrost wartości aktywów nastąpił przede wszystkim na skutek wzrostu wartości aktywów trwałych, które wyniosły na 31 grudnia 2013 r. 60.992 tys. zł i wzrosły o 14.303 tys. zł (30,6%) w wyniku prowadzonych przez spółkę inwestycji w zakresie obiektów inżynierii lądowej oraz maszyn i urządzeń.

W 2013 r. spółka posiadała długoterminowe aktywa finansowe w kwocie 212 tys. zł, które stanowiły 0,6% wartości kapitału podstawowego. Aktywa te dotyczyły lokaty długoterminowej założonej jako zabezpieczenie pożyczki.

Dominującą pozycją pasywów był kapitał własny, który na koniec 2013 r. wynosił 59.299 tys. zł i był wyższy od stanu na koniec 2008 r. o 6.352 tys. zł (12,0%)

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania na koniec 2013 r. wyniosły 25.899 tys. zł i były wyższe od występujących na koniec 2008 r. o 11.789 tys. zł (83,5%). Nie występowały zobowiązania wymagalne. Zobowiązania zabezpieczone na majątku spółki wyniosły 212 tys. zł i stanowiły zabezpieczenie pożyczki udzielonej spółce przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska.

Z każdym rokiem wzrastały przychody ogółem, z 72.746 tys. zł w 2008 r. do 95.983 tys. zł, w 2013 r. Następował również wzrost kosztów ogółem, z 69.904 tys. zł w 2008 r. do 95.226 tys. zł w 2013 r.

W okresie objętym kontrolą spółka osiągała dodatni wynik finansowy netto, który kształtował się od 3.946 tys. zł w 2010 r. do 511 tys. zł w 2013 r.

Co roku następował systematyczny spadek zatrudnienia od 266 osób w 2008 r. do 236 osób w 2013 r.

Spółka przekazała miastu Kielce dywidendę w łącznej wysokości 5.300 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str.315-316,685-688]

2). Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Kielcach.

Aktywa i pasywa spółki na 31 grudnia 2013 r. wyniosły 43.377 tys. zł i wzrosły w porównaniu do stanu na koniec 2008 r. o 14.211 tys. zł (49,0%).

Wzrost wartości aktywów był skutkiem wzrostu wartości aktywów trwałych, które wyniosły na 31 grudnia 2013 r. 41.917 tys. zł i wzrosły o 18.721 tys. zł (80,7%) w wyniku oddania do użytku w grudniu 2009 r. parkingu wielopoziomowego „Centrum”.

Największą pozycją pasywów był kapitał własny, który na koniec 2013 r. wynosił 27.306 tys. zł i był wyższy od stanu na koniec 2008 r. o 6.020 tys. zł (28,3%).

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania na koniec 2013 r. wynosiły 16.071 tys. zł i były wyższe od występujących na koniec 2008 r. o 8.191 tys. zł (103,9%). Z ogólnej kwoty zobowiązań 12.570 tys. zł stanowiły zobowiązania długoterminowe, będące kredytami zaciągniętymi na budowę Centrum Targowego „Planty” oraz parkingu wielopoziomowego „Centrum”. Nie występowały zobowiązania wymagalne. Zobowiązania zabezpieczone na majątku spółki wynosiły 23.114 tys. zł i stanowiły zabezpieczenie ww. kredytów bankowych.

Z każdym rokiem wzrastały przychody ogółem, z 10.642 tys. zł w 2008 r. do 12.120 tys. zł w 2013 r. Następował również wzrost kosztów ogółem, z 9.657 tys. zł w 2008 r. do 11.914 tys. zł w 2013 r.

W okresie objętym kontrolą spółka osiągała dodatni wynik finansowy netto, który kształtował się od 1.634 tys. zł w 2009 r. do 159 tys. zł w 2013 r.

Co roku następował spadek zatrudnienia od 109 osób w 2008 r. do 69 osób w 2013 r. [Dowód: akta kontroli str. 317,700]

Koszt budowy Centrum Targowego „Planty” w kwocie 10.949 tys. zł został sfinansowany kredytem inwestycyjnym w wysokości 6.483 tys. zł oraz dofinansowaniem przez Miasto w formie podniesienia kapitału zakładowego spółki w kwocie 4.466 tys. zł. Koszt obsługi kredytu stanowił 107 tys. zł.

Za 2013 r. Centrum Targowe „Planty” przyniosło zysk brutto w wysokości 572 tys. zł, a do 30 września 2014 r. – 515 tys. zł.

Powierzchnie handlowe są udostępniane kupcom na podstawie umów dzierżawy. Zasady przydziału przeznaczonych do wydzierżawienia lokali i stoisk określa regulamin. Decyzja o budowie obiektu została podjęta przez zarząd PUK. Inwestycja została rozpoczęta 2006 r. a zakończona w 2007 r. [Dowód: akta kontroli str. 1018-1022]

Prezydent wyjaśnił w tej sprawie, że okolicznościami przemawiającymi i uzasadniającymi budowę hali targowej był m.in. fakt, iż w miejscu posadowienia Centrum Targowego przy ul. Planty w latach 90-tych XX wieku powstało targowisko. Jego usytuowanie w ścisłym centrum miasta, w pobliżu siedziby – wówczas – Wyższej Szkoły Pedagogicznej, ZUS oddział w Kielcach, Urzędu Wojewódzkiego, ważnych historycznie miejsc, w sąsiedztwie głównej ulicy miasta zaburzało porządek architektoniczny tej części Kielc, nie licowało z powagą blisko zlokalizowanych miejsc związanych z tragicznymi kartami dziejów Kielc.

Stąd powstała koncepcja wzniesienia w miejscu przedmiotowego targowiska hali targowej w stylu XIX-sto wiecznym, która komponowałaby się z sąsiednimi budynkami i tworzyła z nimi harmonijną architektoniczną całość. Celem inwestycji była jednocześnie poprawa warunków pracy ludzi zajmujących się handlem, przystosowanie hali targowej do współczesnych warunków i poziomu centrum miasta wojewódzkiego.

Reasumując sprawy targowisk miejskich i hal targowych należą do zadań własnych gminy i w tym zarząd PUK Sp. z o.o. upatrywał dopuszczalność i potrzebę rozpoczęcia przedmiotowej inwestycji. Wysoki standard wykończenia miejsc handlowych na wynajem nie może przesądzać o tym, że PUK Sp. z o.o. wykroczyła poza dozwolony zakres działalności spółki komunalnej. Aktualny rozwój gospodarczy, poziom handlu determinuje konieczność podnoszenia jakości i poziomu targowisk miejskich i hal targowych, czemu centrum Targowe „Planty” próbuje sprostać. [Dowód: akta kontroli str. 1021-1022]

3). Rejonowe Przedsiębiorstwo Zieleni Sp. z o.o. w Kielcach.

Aktywa i pasywa spółki na 31 grudnia 2013 r. wynosiły 26.602 tys. zł i wzrosły w porównaniu do stanu na koniec 2008 r. o 20.989 tys. zł (373,9%).

Wzrost wartości aktywów był skutkiem wzrostu wartości aktywów trwałych, które wynosiły na 31 grudnia 2013 r. 23.268 tys. zł i wzrosły o 20.313 tys. zł (688,5%) z powodu przekazania spółce w 2009 r. przez miasto Kielce prawa własności nieruchomości gruntowej oraz wybudowania nowej siedziby spółki.

Największą pozycją pasywów był kapitał własny, który na koniec 2013 r. wynosił 13.701 tys. zł i był wyższy od stanu na koniec 2008 r. o 9.865 tys. zł (257,2%).

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania na koniec 2013 r. wynosiły 12.900 tys. zł i były wyższe od występujących na koniec 2008 r. o 11.122 tys. zł (625,5%). Z ogólnej kwoty

zobowiązań 8.600 tys. zł stanowiły zobowiązania długoterminowe, będące kredytem zaciągniętym na budowę nowej siedziby spółki. Nie występowały zobowiązania wymagalne. Zobowiązania zabezpieczone na majątku spółki wynosiły 9.008 tys. zł i stanowiły zabezpieczenie ww. kredytu bankowego.

Przychody spółki wynosiły od 10.328 tys. zł w 2012 r. do 17.402 tys. zł w 2008 r.

W okresie objętym kontrolą spółka osiągała dodatni wynik finansowy netto, który kształtował się od 2.048 tys. zł w 2009 r. do 141 tys. zł w 2012 r.

W okresie objętym kontrolą spółka przekazała miastu Kielce dywidendę w łącznej wysokości 1.100 tys. zł.

Wielkość zatrudnienia wynosiła od 186 osób w 2010 r. do 141 osób w 2012 r. [Dowód: akta kontroli str.318,440,717]

4). Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Kielcach.

Aktywa i pasywa spółki na 31 grudnia 2013 r. wynosiły 70.313 tys. zł i wzrosły w porównaniu do stanu na koniec 2008 r. o 8.182 tys. zł (13,2%).

Wzrost wartości aktywów nastąpił przede wszystkim dzięki wzrostowi aktywów trwałych, które wynosiły na 31 grudnia 2013 r. 63.285 tys. zł i wzrosły o 5.141 tys. zł (8,8%) na skutek budowy nowych budynków mieszkalnych.

Największą pozycją pasywów były zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, które na koniec 2013 r. wynosiły 41.612 tys. zł i były wyższe od występujących na koniec 2008 r. o 7.121 tys. zł (20,6%). Z ogólnej kwoty zobowiązań, 35.238 tys. zł stanowiły zobowiązania długoterminowe, w tym 14.716 zł to kaucje gwarancyjne wniesione przez lokatorów oraz partycypacje w kosztach budowy mieszkań oraz 20.522 tys. zł będące kredytem zaciągniętym na budowę budynków mieszkalnych. Nie występowały zobowiązania wymagalne. Zobowiązania zabezpieczone na majątku spółki wynosiły 21.498 tys. zł i stanowiły zabezpieczenie ww. kredytu bankowego.

Kapitał własny na koniec 2013 r. wynosił 28.701 tys. zł i był wyższy od stanu na koniec 2008 r. o 1.061 tys. zł (3,8%).

Z każdym rokiem wzrastały przychody ogółem, z 3.484 tys. zł w 2008 r. do 4.603 tys. zł w 2013 r. Następował również wzrost kosztów ogółem, z 3.408 tys. zł w 2008 r. do 4.010 tys. zł w 2013 r.

W okresie objętym kontrolą spółka osiągała dodatni wynik finansowy netto, który kształtował się od 551 tys. zł w 2013 r. do 15 tys. zł w 2010 r.

Zatrudnienie wynosiło 19 osób, za wyjątkiem 2011 r., kiedy wynosiło 18 osób. [Dowód: akta kontroli str. 319, 721]

5). Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o.

Aktywa i pasywa spółki na 31 grudnia 2013 r. wynosiły 83.364 tys. zł i wzrosły w porównaniu do stanu na koniec 2008 r. o 66.841 tys. zł (404,5%).

Wzrost wartości aktywów nastąpił przede wszystkim na skutek wzrostu aktywów trwałych, które wynosiły odpowiednio 68.198 tys. zł i wzrosły o 57.843 tys. zł (558,6%) na skutek budowy zakładu unieszkodliwiania odpadów.

Dominującą pozycją pasywów były zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, które na koniec 2013 r. wynosiły 64.943 tys. zł i były wyższe od występujących na koniec 2008 r. o 58.648 tys. zł (931,7%). Z ogólnej kwoty zobowiązań 14.047 tys. zł stanowiły kredyty i pożyczki oraz 48.538 zł rozliczenia międzyokresowe obejmujące w szczególności środki otrzymane na budowę zakładu unieszkodliwiania odpadów. Nie występowały zobowiązania wymagalne. Zobowiązania zabezpieczone na majątku spółki wynosiły 14.047 tys. zł i stanowiły zabezpieczenie ww. kredytu bankowego.

Kapitał własny na koniec 2013 r. wynosił 18.422 tys. zł i był wyższy od stanu na koniec 2008 r. o 8.194 tys. zł (80,1%)

Następował wzrost przychodów ogółem, z 12.280 tys. zł w 2008 r. do 17.226 tys. zł w 2013 r. Następował również wzrost kosztów ogółem, z 10.167 tys. zł w 2008 r. do 13.725 tys. zł w 2013 r.

W okresie objętym kontrolą spółka osiągała dodatni wynik finansowy netto, który kształtował się od 2.765 tys. zł w 2013 r. do 984 tys. zł w 2010 r.
Wielkość zatrudnienia wynosiła od 35 osób w 2009 r. do 45 osób w 2013 r. [Dowód: akta kontroli str. 320, 723-726]

6). Port Lotniczy Kielce S.A.

Aktywa i pasywa spółki na 31 grudnia 2013 r. wynosiły 1.311 tys. zł i zmalały w porównaniu do stanu na koniec 2008 r. o 382 tys. zł (22,6%).

Aktywa trwale wynosiły odpowiednio 590 tys. zł i wzrosły o 507 tys. zł (610,8%) na skutek podejmowanych działań w zakresie przygotowania inwestycji budowy lotniska zaewidencjonowanych na koncie 080 – *środki trwałe w budowie*.

Aktywa obrotowe na 31 grudnia 2013 r. wynosiły 721 tys. zł i były niższe od kwoty na koniec 2008 r. o 889 tys. zł (55,2%). Spadek wielkości aktywów obrotowych mimo dokapitalizowania spółki w 2011 r. kwotą 2.000 tys. zł był spowodowany faktem, że nie uzyskiwała ona przychodów ze sprzedaży, natomiast generowała koszty związane z jej działalnością statutową.

Z tego samego powodu spółka w okresie objętym kontrolą ponosiła straty netto, które w poszczególnych latach kształtowały się następująco: w 2008 r. (od 1.05) – 328 tys. zł, w 2009 r. – 439 tys. zł, w 2010 r. – 450 tys. zł, w 2011 r. – 415 tys. zł, w 2012 r. – 770 tys. zł oraz 2013 r. – 294 tys. zł. Ogółem strata netto w ww. latach wyniosła 2.696 tys. zł.

Kapitał własny na koniec 2013 r. wynosił 370 tys. zł i był niższy od stanu na koniec 2008 r. o 6.352 tys. zł (22,1%).

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania na koniec 2013 r. wynosiły 9 tys. zł i były niższe od tych na koniec 2008 r. o 12 tys. zł (57,4%).

Zatrudnienie w Spółce wynosiło 4 etaty w 2009 r. 1,5 etatu w 2013 r. oraz 3 etaty w pozostałych latach. [Dowód: akta kontroli str. 321]

7). Korona S.A. w Kielcach.

Okresem obrachunkowym spółki jest okres od 1 lipca danego roku do 30 czerwca roku następnego, w związku z powyższym porównania podstawowych danych dokonano za okres 1 lipca 2009 r. do 30 czerwca 2013 r.

Aktywa i pasywa spółki na koniec czerwca 2013 r. wynosiły 2.938 tys. zł i zmalały w porównaniu do stanu na koniec czerwca 2009 r. o 1.460 tys. zł (49,7%).

Aktywa trwale wynosiły odpowiednio 1.417 tys. zł i zmniejszyły się o 672 tys. zł (32,2%). Spadek nastąpił przede wszystkim w pozycji wartości niematerialne i prawne na skutek transferu zawodników.

Aktywa obrotowe wyniosły odpowiednio 1.521 tys. zł i zmniejszyły się o 788 tys. zł (34,1%). Zmniejszenie się aktywów obrotowych nastąpiło na skutek spadku należności.

Kapitał własny na koniec czerwca 2013 r. był ujemny i wynosił – 5.619 tys. zł i był niższy o 5.844 tys. zł (-2.597%) Spadek nastąpił na skutek ponoszonych przez spółkę strat.

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania na koniec czerwca 2013 r. wynosiły 8.557 tys. zł i były wyższe od występujących na koniec czerwca 2008 r. o 4.384 tys. zł (105,1%).

Z ogólnej kwoty zobowiązań 1.165 tys. zł stanowiły zobowiązania długoterminowe, które dotyczyły pożyczek, natomiast kwotę 7.335 tys. zł stanowiły zobowiązania krótkoterminowe, z tego wymagalne 1.255 tys. zł.

Wzrastały przychody ogółem, z 10.639 tys. zł w 2009 r. do 16.308 tys. zł w 2013 r. Wzrastały także koszty ogółem, z 16.424 tys. zł w 2009 r. do 26.398 tys. zł w 2013 r.

W okresie objętym kontrolą spółka osiągała ujemny wynik finansowy netto, który kształtował się od (minus) 5.434 tys. zł w 2009 r. do (minus) 10.090 tys. zł w 2013 r. Łącznie w okresie objętym spółka poniosła straty netto w kwocie 42.897 tys. zł.

Wielkość zatrudnienia wynosiła od 35 osób w 2009 r. do 45 osób w 2013 r.

W opinii niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za okres od 1 lipca 2012 r. do 30 czerwca 2013 r. zwrócono uwagę, że istnieje poważne zagrożenie dla kontynuacji działalności spółki. Spółka kolejny już rok wykazuje wysoki kapitał ujemny, a wskaźniki finansowe charakteryzujące sprawozdanie finansowe znajdują się na poziomie

złym. Dalsze istnienie Spółki zależne jest od możliwości pozyskania kapitału w wystarczającej wysokości oraz od realizacji zamierzeń strategicznych zarządu omówionych w sprawozdaniu finansowym.

W raporcie z badania sprawozdania finansowego za powyższy okres, w zakresie działania systemu kontroli wewnętrznej biegły stwierdził, że w Spółce nie działa kontrola instytucjonalna, natomiast działa kontrola funkcjonalna. Stosowny system kontroli funkcjonalnej zapewnia jednostce kompletne udokumentowanie i ujęcie dokumentacji w przedmiocie:

- rzeczowych i finansowych przychodów i rozchodów towarów, materiałów, dostaw i usług oraz majątku trwałego;
- poniesionych kosztów i opłat oraz dokonywanych wydatków wraz z ich kompletnym rozliczeniem nie wyłączając rozliczeń z budżetami;
- przebiegu dokonywanych rozliczeń pieniężnych i stanów rozrachunków, stanu majątkowego i wyniku finansowego brutto i netto. [Dowód: akta kontroli str. 322, 730-745]

8). Targi Kielce S.A.

Aktywa i pasywa spółki na 31 grudnia 2013 r. wynosiły 210.415 tys. zł i wzrosły w porównaniu do stanu na koniec 2008 r. o 150.969 tys. zł (254,0%).

Wzrost wartości aktywów był przede wszystkim wynikiem wzrostu wartości aktywów trwałych, które wynosiły na 31 grudnia 2013 r. 196.566 tys. zł i wzrosły o 152.328 tys. zł (344,3%) na skutek prowadzonych przez spółkę inwestycji w zakresie rozbudowy Targów.

Do końca 2010 r. spółka wykazywała długoterminowe aktywa finansowe w kwocie 137 tys. zł, które stanowiły 1,1% wartości kapitału podstawowego. Aktywa stanowiły 100% udziałów w spółce TK Expo w Kijowie, utworzonej w 2005 r. W 2011 r. utworzono odpis aktualizacyjny w kwocie 137 tys. zł oraz rezerwę w wysokości 63 tys. zł na koszty likwidacji spółki TK Expo w Kijowie. W 2013 r. spółka została zbyta.

W powyższej sprawie Prezydent wyjaśnił, że zgodnie z § statutu spółki Targi Kielce S.A., spółka może uczestniczyć w innych podmiotach jako udziałowiec i akcjonariusz. Zgodę na objęcie udziałów lub akcji wyraża Rada Nadzorcza co jest określone w § 20 ust. 3 pkt 4 statutu spółki. Zbycie udziałów i akcji leży natomiast zgodnie z § 15 ust. 9 statutu spółki, w kompetencji Zarządu.

Spółka TK Expo w Kijowie została utworzona przez Targi Kielce w 2005 r. Wszystkie udziały nowoutworzonej spółki w łącznej wartości 137.002,74 zł zostały objęte przez Targi Kielce. Spółka powstała w celu realizacji wybranych imprez targowych na terenie Ukrainy, co miało przyczynić się do bardziej kompleksowej obsługi wystawców Targów Kielce. W chwili podjęcia decyzji o utworzeniu spółki TK Expo, udział Gminy Kielce w kapitale zakładowym spółki Targi Kielce wynosił 49,95%.

Przez cały okres funkcjonowania TK Expo suma zysków osiągnięta przez Targi Kielce na ukraińskich edycjach targów wyniosła ponad 535 tys. zł. Z uwagi na niekorzystne tendencje w ukraińskiej gospodarce, przekładające się na spadek wyników imprez organizowanych przez TK Expo, Zarząd Targów Kielce podjął decyzję o likwidacji spółki w Kijowie. Realizacja takiego zadania wymagałaby jednak dokapitalizowania spółki celem pokrycia postępowania likwidacyjnego. W tej sytuacji podjęto działania zmierzające do znalezienia nabywcy. Po długim okresie poszukiwań znaleziono nabywcę, któremu zbyto udziały spółki w formie ich bezpłatnego przekazania. Zarząd spółki Targi Kielce S.A. podjął taką decyzję opierając się na kalkulacjach, iż było to korzystniejsze i bardziej racjonalne niż ponoszenie dalszych kosztów związanych z dokapitalizowaniem lub likwidacją spółki

Kapitał własny Targów Kielce S.A. na koniec 2013 r. wynosił 93.417 tys. zł i był wyższy od stanu na koniec 2008 r. o 40.953 tys. zł (78,1%).

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania na koniec 2013 r. wynosiły 116.998 tys. zł i były wyższe od występujących na koniec 2008 r. o 110.015 tys. zł (1.575,5%). Wzrost zobowiązań był spowodowany pozyskaniem środków na realizację inwestycji. Z kwoty zobowiązań i rezerw na zobowiązania 38.718 zł stanowiły zobowiązania długoterminowe dotyczące zawartej umowy faktoringu odwrotnego oraz 65.715 tys. zł stanowiły bierne rozliczenia międzyokresowe z tytułu dofinansowania otrzymanego z Polskiej Agencji

Rozwoju Przemysłu (PARP). Nie występowały zobowiązania wymagalne. Zobowiązania zabezpieczone na majątku spółki wynosiły 38.718 tys. zł.

Przychody spółki wynosiły od 36.120 tys. zł w 2010 r. do 45.101 tys. zł w 2012 r. Natomiast koszty ogółem najniższe były w kwocie 22.133 tys. zł w 2008 r. a najwyższe w wysokości 29.331 tys. zł w 2013 r.

W okresie objętym kontrolą spółka osiągała dodatni wynik finansowy netto, który kształtował się od 12.061 tys. zł w 2008 r. do 5.929 tys. zł w 2013 r.

Następował stopniowy wzrost zatrudnienia, od 125 osób w 2008 r. do 147 osób w 2013 r.

W okresie objętym kontrolą spółka przekazała miastu Kielce dywidendę w łącznej wysokości 34.900 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 323, 746-767, 955, 1022-1023]

Zadłużenie miasta Kielce w latach 2008 – 2013 ulegało ciągłemu wzrostowi i wynosiło w poszczególnych latach w: 2008 r. – 102.397 tys. zł; 2009 r. – 197.011 tys. zł; 2010 r. – 255.963 tys. zł; 2011 r. – 391.071 tys. zł; 2012 r. – 524.596 tys. zł; 2013 r. – 545.210 tys. zł. Zadłużenie za 2013 r. wzrosło w porównaniu do występującego na koniec 2008 r. o 442.813 tys. zł (432,4%).

W skład zadłużenia wchodziły: kredyty, pożyczki, obligacje komunalne, zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania wynikające z tytułu udzielonych poręczeń.

Największy udział w strukturze zadłużenia stanowiły kredyty, pożyczki i obligacje poszczególnych lat: 2008 r. – 92.946 tys. zł (90,8%); 2009 r. – 197.011 tys. zł (97,2%); 2010 r. – 250.603 tys. zł (97,9%); 2011 r. – 386.303 tys. zł (98,8%); 2012 r. – 520.053 tys. zł (99,1%); 2013 r. – 541.107 tys. zł (99,2%).

Zobowiązania wymagalne w badanym okresie wynosiły od 0,5 tys. zł w 2010 r. do 1.051 tys. zł w 2013 r.

Zobowiązania wynikające z tytułu udzielonych poręczeń dotyczyły poręczenia udzielonego przez miasto Kielce zlikwidowanemu w 2008 r. zakładowi opieki zdrowotnej i wynosiły w 2008 r. – 9.450 tys. zł. W ciągu kolejnych lat następował ich spadek i na koniec 2013 r. wynosiły 3.051 tys. zł.

Kwoty powyższego zadłużenia za poszczególne lata objęte kontrolą odpowiadają wykazywanym w sprawozdaniach Rb-Z *kwartalnych sprawozdaniach o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji*. [Dowód: akta kontroli str. 468]

Analiza zadłużenia badanych spółek i jego wpływu na dług miasta Kielce została przeprowadzona na podstawie poniższych wskaźników (obliczonych dla poszczególnych lat objętych kontrolą).

1) Wskaźnik przyrostu w ciągu roku zadłużenia długoterminowego i krótkoterminowego¹¹ za lata 2009-2013 wynosił odpowiednio: -11,5%; -7,4%; -9,2%; -14,8% oraz -7,2%.

Taki sam wskaźnik wyliczony dla deficytu budżetowego Miasta, bez uwzględnienia spółek wynosił w latach 2009-2013 odpowiednio: - 10,2%; - 7,0%; - 9,7%; -11,4% oraz - 3,6%.

Znaczna różnica pomiędzy wskaźnikami wyliczonymi dla Miasta w porównaniu ze wskaźnikami z udziałem spółek wystąpiła w latach 2012 i 2013 z powodu wzrostu w spółkach zobowiązań długoterminowych z tytułu prowadzonych inwestycji, a szczególnie inwestycji prowadzonej przez Targi Kielce S.A. dotyczącej rozbudowy bazy targowej.

2) Wskaźnik zadłużenia w danym roku¹² za lata 2009-2013 wynosił odpowiednio: 34,5%; 37,1%; 45,7%; 65,0% oraz 64,8%.

Wskaźnik wyliczony dla samego miasta Kielce wynosił odpowiednio: 24,4%; 27,9%; 38,0%; 53,44%; 53,2%.

Powyższe wskazuje na większą dynamikę stopnia zadłużenia samego Miasta niż łącznie ze spółkami, w których posiada większościowe udziały lub akcje.

---

¹¹ Obliczony jako: suma deficytu budżetowego Miasta za dany rok oraz przyrostu zadłużenia długoterminowego i krótkoterminowego spółek z uwzględnieniem udziału Miasta w kapitale całkowitym spółki, podzielona przez kwotę dochodów budżetu Miasta za dany rok.

¹² Obliczony jako: suma zadłużenia Miasta za dany rok oraz zadłużenia długoterminowego i krótkoterminowego spółek z uwzględnieniem udziału Miasta w kapitale całkowitym spółki, podzielona przez dochody budżetu Miasta w danym roku.

3) Wskaźnik „ukrywania zadłużenia w spółkach”¹³ za lata 2009-2013 wynosił odpowiednio: 1,4; 1,3; 1,2; 1,2 oraz 1,2. [Dowód: akta kontroli str. 874-878]

Miasto Kielce nie udzielało spółkom pomocy w formie pożyczek, kredytów, poręczeń i gwarancji, jak również nie zaciągało kredytów w celu uzyskania środków przeznaczonych na podwyższenie kapitału zakładowego spółek. Miasto zaciągało kredyty z przeznaczeniem na spłatę poprzednich kredytów oraz sfinansowanie deficytu budżetowego.[Dowód: akta kontroli str. 324]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie objętym kontrolą PUK prowadziło działalność w zakresie sprzedaży usług pogrzebowych. Ze sprawozdania z działalności spółki za 2013 r. wynika, że tylko w tamtym okresie spółka wykonała 388 kompleksowych usług pogrzebowych i cały czas utrzymuje pozycję lidera wśród podmiotów realizujących usługi pogrzebowe na regionalnym rynku pogrzebowym. Działalność Spółki w powyższym zakresie nie dotyczyła zadań o charakterze użyteczności publicznej, jak również nie mieściła się w dopuszczalnym zakresie działalności, poza sferą użyteczności publicznej, określonym w art. 10 ustawy o gospodarce komunalnej. [Dowód: akta kontroli str.703-705]

Prezydent wyjaśnił w tej sprawie m.in., że *przedmiotowa działalność nie wykraczała poza zadania własne gminy, ponieważ prowadzenie usług pogrzebowych stanowiło wykonywanie zadania własnego gminy, mającego oparcie w przepisach prawa, orzecznictwie oraz w historii podmiotu. Zadania własne gminy obejmują m.in. utrzymanie cmentarzy gminnych. Redakcja powołanej normy prawnej wskazuje, że przedstawiony w niej katalog zadań własnych gminy ma charakter przykładowy, jest to katalog otwarty, na co wskazuje użyty zwrot „w szczególności”. To z kolei prowadzi do wniosku, że o tym czy dane zadanie nosi przymiot własnego zadania gminy decyduje to, czy służy ono zaspokajaniu potrzeb zbiorowych oraz czy jego realizacja nie jest zastrzeżona na rzecz innych podmiotów.*

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 18 maja 2011 r. (sygn.. akt III CZP22/11stwierdził, że *„Katalog zadań przewidzianych w art. 9 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym i art. 1 ust. 2 ustawy o gospodarce komunalnej jest otwarty i zmienny, uwarunkowany cyklem życia mieszkańców, warunkami zewnętrznymi oraz ogólną sytuacją społeczno-gospodarczą, co wymaga dostosowania świadczenia tych usług do tych zmian”.*

Nie można jednocześnie przejść obojętnie obok normy art. 17 ust. 1 pkt 15 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹⁴, zgodnie z którą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy sprawianie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym. W świetle powyższego PUK zawarła z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Kielcach umowy na organizowanie i obsługiwanie pogrzebów.

W świetle powyższego nie może budzić wątpliwości, że świadczenie usług pogrzebowych jest zadaniem o charakterze użyteczności publicznej.

Na terenie RP powszechnym jest prowadzenie przez podmioty gminne usług pogrzebowych. Sztandarowym przykładem może być Miejskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Warszawie. Znaczna część gmin wykonuje takie usługi przy pomocy jednostek budżetowych, a zakłady budżetowe mogą być wykorzystywane jedynie do wykonywania o charakterze użyteczności publicznej.

Ustawa z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych¹⁵ stanowiła, analogicznie jak ustawa o samorządzie gminnym, iż przedsiębiorstwa użyteczności publicznej służą przede wszystkim bieżącemu i nieprzerwanemu zaspokajaniu potrzeb ludności. W szczególności miały one na celu zarząd państwowymi terenami zielonymi, usługi pogrzebowe i utrzymanie urządzeń cmentarnych. W ustawie o samorządzie gminnym

¹³ Obliczony jako: suma zadłużenia Miasta za dany rok oraz zadłużenia długoterminowego i krótkoterminowego spółek z uwzględnieniem udziału Miasta w kapitale całkowitym spółki, podzielona przez zadłużenie Miasta.

¹⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.

¹⁵ Dz. U. Nr 24, poz. 122 ze zm.

de facto „usługi pogrzebowe i utrzymanie urządzeń cmentarnych” zastąpiono pojęciem „sprawy cmentarzy gminnych”, które wydaje się ma szerszy zakres.

Nie bez znaczenia jest także, iż akt przekształcenia przedsiębiorstwa komunalnego w spółkę z o.o. jako przedmiot działalności określał między innymi zarządzanie cmentarzami komunalnymi oraz prowadzenie usług pogrzebowych i produkcji akcesoriów pogrzebowych, produkcję elementów do wykonywania katakumb, grobów i nagrobków oraz wykonywanie innych usług związanych z tą produkcją. Istotnym jest, że taki przedmiot działalności zarejestrowany został początkowo w rejestrze handlowym, a później w KRS. Oznacza to, że tak nakreślony przedmiot działalności spółki przeszedł kontrolę legalności w toku badania wniosku o wpis do KRS. [Dowód: akta kontroli str. 945-948]

NIK nie podziela powyższego stanowiska, gdyż w zakresie zadania własnego gminy dotyczącego zarządzania cmentarzami nie mieści się wykonywanie usług pogrzebowych. Przyjmując nawet założenie, że powyższa działalność mieści się w zakresie zadań własnych gminy, to nie wykazuje ona cech działalności użyteczności publicznej, której celem jest – zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o gospodarce komunalnej – bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Realizacja usług pogrzebowych nie spełnia powyższych wymogów dotyczących zadań o charakterze użyteczności publicznej. Należy również zauważyć, że na terenie Kielc funkcjonuje co najmniej 18 prywatnych zakładów świadczących usługi pogrzebowe. [Dowód: akta kontroli str. 950-954]

2. Na stronie BIP Urzędu¹⁶ nie zamieszczono informacji o majątku miasta Kielce wniesionym do trzech spółek: Świętokrzyskiej Agencji Rozwoju Regionu S.A. w Kielcach, Rolno Spożywczego Rynku Hurtowego S.A. w Kielcach i Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o. o. w Kielcach. [Dowód: akta kontroli str. 146-153]

Powyższe było niezgodne z art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. f oraz pkt 5 lit. c ustawy o dostępie do informacji publicznej. Zgodnie z tymi przepisami udostępnieniu podlega informacja publiczna, w szczególności o podmiotach, o których mowa w art. 4 ust. 1, w tym m.in. o majątku, którym dysponują, jak również o majątku publicznym, w tym o majątku jednostek samorządu terytorialnego.

Prezydent wyjaśnił w tej sprawie m.in., że *informacje o powyższych spółkach nie zostały umieszczone ponieważ Gmina Kielce nie ma w nich pozycji dominującej w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów.* [Dowód: akta kontroli str. 970]

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

NIK zwraca uwagę, że:

1. RPZ prowadziło działalność komercyjną, polegającą na sprzedaży części materiału roślinnego, nawozu i podłoża ogrodniczego, produkowanego w przeważającej mierze na własne potrzeby. Co prawda działalność ta sprzyja poprawie efektywności wykorzystania majątku spółki, jednakże wykracza poza dopuszczalny zakres działalności określony w art. 10 ustawy o gospodarce komunalnej.

2. W KRS wpisane są rodzaje działalności spółek, w których miasto Kielce posiadało większościowe pakiety akcji lub udziałów: Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., Port Lotniczy Kielce S.A., Korona S.A. oraz Targi Kielce S.A., której ww. spółki nie wykonują, jednakże działalność ta wykracza poza dopuszczalny zakres, określony przepisami ustawy o gospodarce komunalnej.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność jednostki w badanym obszarze.

¹⁶ BIP UM Kielce: zakładki „Jednostki organizacyjne” → „Spółki prawa handlowego”.

2. Gospodarowanie majątkiem samorządu terytorialnego oddanego do dyspozycji spółek komunalnych

2.1. Transfery do spółek majątku gminy i ich uzasadnienie.

2.1.1. Przekazywanie majątku w ramach podwyższenia kapitału zakładowego.

Miasto Kielce w latach 2009-2014 przekazało spółkom, w których posiada udziały lub akcje środki na podwyższenie kapitału zakładowego w wysokości 115.222 tys. zł. W formie gotówki przekazano 96.632 tys. zł, z tego w latach: 2009 r. – 9.200 tys. zł, 2010 r. – 14.700 tys. zł; 2011 r. – 22.832 tys. zł; 2012 r. – 19.300 tys. zł; 2013 r. – 17.400 tys. zł; 2014 r. – 13.200 tys. zł. Natomiast w formie aportu wniesiono 18.590 zł, z tego w latach: 2009 r. – 8.031 tys. zł; 2010 r. – 2.690 tys. zł; 2011 r. – 6.959 tys. zł; 2012 r. – 229 tys. zł; 2013 r. – 681 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str.334, 441-467]

Udzielone spółkom środki w poszczególnych latach objętych kontrolą stanowiły następujący udział w majątku miasta Kielce (aktywach) w: 2009 r. – 1,2%; 2010 r. – 1,1%; 2011 r. – 1,6%; 2012 r. – 0,9%; 2013 r. – 0,8%. [Dowód: akta kontroli str.325-326]

Poszczególne spółki otrzymały środki na podwyższenie kapitału zakładowego na podstawie stosownych uchwał Rady Miasta Kielce:

1). PUK otrzymało środki na podwyższenie kapitału zakładowego w kwocie 4.662 tys. zł, z tego:

- w gotówce na podstawie uchwały w sprawie uchwalenia budżetu miasta Kielce na 2009 r – kwotę 2.000 tys. zł. Środki były przeznaczone na dofinansowanie prowadzonych przez spółkę inwestycji;
- w formie aportu, na podstawie uchwały z 29 lipca 2010 r. przekazano nieruchomość gruntową o wartości 2.662 tys. zł na pod budowę hali targowej, tj. działalność zgodną z celem działania spółki. [Dowód: akta kontroli str.327,337-339,372]

2) RPZ otrzymało środki na podwyższenie kapitału zakładowego w kwocie 11.158 tys. zł, z tego:

- w gotówce 4.900 tys. zł, na podstawie uchwał zmieniających uchwały w sprawie uchwalenia budżetu miasta Kielce na 2010 r. oraz na 2011 r., jak również uchwał w sprawie uchwalenia budżetu miasta Kielce na 2012 r. i na 2014 r. Środki zostały przeznaczone na budowę nowej siedziby spółki;
- w formie aportu 6.258 tys. zł, na podstawie uchwały z 18 grudnia 2008 r. oraz uchwały z 14 marca 2013 r. Przedmiotem aportu była nieruchomość przeznaczona na nową siedzibę spółki oraz nieruchomość po zlikwidowanej jednostce – Zakład Robót Drogowych i przejęciu jego zadań przez spółkę. [Dowód: akta kontroli str. 328,340-342-346,369,388, 401,407-408]

3). Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. otrzymało środki na podwyższenie kapitału zakładowego w kwocie 5.557 tys. zł, z tego:

- w gotówce 5.300 tys. zł, na podstawie uchwał w sprawie uchwalenia budżetu miasta Kielce na 2012 r., na 2013 r. oraz na 2014 r., jak również na podstawie uchwał zmieniających uchwały w sprawie uchwalenia budżetu miasta Kielce na 2010 r. oraz na 2011 r. Środki zostały przekazane z przeznaczeniem na przebudowę sieci ciepłowniczej;
- w formie aportu 257 tys. zł, na podstawie zarządzenia Prezydenta z 3 grudnia 2010 r. w sprawie przekazania obiektów i urządzeń w formie aportu do Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Kielcach, w zamian za udziały – przekazano sieć ciepłowniczą oraz uchwały z 15 marca 2012 r. – nieruchomość gruntową z przeznaczeniem na działalność zgodną z celem działania spółki. [Dowód: akta kontroli str.329,347-352,369,383,388,401,404,]

4). Port Lotniczy Kielce S.A. otrzymał w gotówce 2.000 tys. zł na podstawie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu miasta Kielce na 2011 r. Zgodnie z uchwałą środki zostały przeznaczone m.in. na opracowanie planu zagospodarowania złoża, uzyskanie decyzji środowiskowej na wydobycie, opracowanie projektu wysokościowego ukształtowania terenu Portu Lotniczego, dokumentację budowlaną

i realizację przebudowy sieci elektroenergetycznej na terenie przyszłego lotniska oraz zabezpieczenie wykonania przebudowy. [Dowód: akta kontroli str.330, 395]

5). Yu Long Construction Sp. z o.o. – otrzymała 8.461 tys. zł w formie aportu na podstawie uchwały z 16 czerwca 2009 r. oraz uchwały z 19 maja 2011 r. Przedmiotem aportu było prawo własności nieruchomości, z przeznaczeniem na realizację projektu mieszkaniowego. W dniu 13 grudnia 2012 r. miasto Kielce zbyło wszystkie posiadane przez siebie udziały w spółce za 7.884,1 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str.331,353-358, 429-431]

6). Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o. – otrzymało 31,6 tys. zł na podstawie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu miasta Kielce na 2011 r., z przeznaczeniem jako dopłaty przez wspólników na pokrycie straty. Dopłaty na pokrycie straty były przewidziane w umowie spółki. W dniu 12 lutego 2013 r. miasto Kielce zbyło wszystkie posiadane przez siebie udziały w spółce za 200 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str.332,390-391,432-433]

7). Korona S.A. otrzymała środki na podwyższenie kapitału zakładowego w kwocie 47.500 tys. zł w gotówce, na podstawie uchwał w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Kielce na lata 2009-2014 oraz uchwał zmieniających uchwały w sprawie uchwalenia budżetu miasta Kielce na lata 2009-2013. Środki przekazywano z przeznaczeniem na zapewnienie prawidłowego funkcjonowania spółki i realizowania jej celów związanych z promocją Miasta, a także szkoleniem młodzieży. Zagadnienie powyższe przedstawiono szczegółowo w punkcie 3.1.1. [Dowód: akta kontroli str.333,369,372,375,378,383,388,407,411,419,423-428]

8). Targi Kielce S.A. otrzymały środki na podwyższenie kapitału zakładowego w kwocie 35.852 tys. zł, z tego:

- w gotówce 34.900 tys. zł, na podstawie uchwał w sprawie uchwalenia budżetu miasta Kielce na lata 2012-2014, jak również uchwał zmieniających uchwały w sprawie uchwalenia budżetu miasta Kielce na lata 2010-2012. Środki przekazano z przeznaczeniem na realizację zadań inwestycyjnych w ramach projektu „Modernizacja i rozbudowa infrastruktury Targów Kielce jako Międzynarodowego Ośrodka Wystawienniczo-Kongresowego”.
- w formie aportu o wartości 952 tys. zł, tj. na podstawie uchwały z 14 kwietnia 2011 r. wniesiono 10 nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 1,2508 ha i wartości 766 tys. zł z przeznaczeniem na parking oraz poligon dla pokazów dynamicznych oraz na podstawie uchwały z 11 kwietnia 2013 r. – nieruchomość gruntową (składającą się z trzech działek) o powierzchni 0,1410 ha i wartości 186 tys. zł z przeznaczeniem na zabudowę o funkcji usług ogólnomiejskich związanych z działalnością Targów Kielce.

Nie zaistniały przesłanki określone w art. 12 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej¹⁷ i Urząd nie zwracał się w związku z tym o opinię do UOKiK. [Dowód: akta kontroli str.335-336,359-366,369,383,388, 397-398, 415-416,422]

2.1.2. Udzielanie pomocy publicznej.

Miasto Kielce nie udzielało spółkom miejskim pomocy publicznej za wyjątkiem pomocy udzielonej spółce Korona Kielce S.A. w zakresie podatku od nieruchomości.

Decyzjami Prezydenta Kielc:

- umorzono spółce zaległości w podatku od nieruchomości w kwocie 680 tys. zł, z tego w latach: 2011 – 317 tys. zł; 2012 – 363 tys. zł;
- odroczone termin płatności podatku od nieruchomości w kwocie 671 tys. zł, z tego w latach: 2011 – 349 tys. zł; 2012 – 322 tys. zł.
- rozłożono na raty płatność podatku od nieruchomości w kwocie 356 tys. zł w 2013 r.

Pomoc udzielona Koronie Kielce Sp. z o.o. stanowiła pomoc de minimis, w świetle warunków określonych w rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 1998/2006 z 15 grudnia 2006 r.

¹⁷ Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 ze zm.

w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis¹⁸, co zostało zapisane przedmiotowych decyzjach Prezydenta Kielc.

Wielkość pomocy wyniosła ogółem 710,7 tys. zł (176,5 tys. euro), w tym w zakresie:

- rozłożenia na raty płatności podatku od nieruchomości – 17,9 tys. zł (4,3 tys. euro);
- umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości – 679,2 tys. zł (168,8 tys. euro);
- odroczenia terminu płatności podatku od nieruchomości – 13,6 tys. zł (3,4 tys. euro).

W poszczególnych latach wartość pomocy wyniosła: w 2011 r. – 324,2 tys. zł; 2012 r. – 369,4 tys. zł; 2013 r. – 17,9 tys. zł.

Pomoc Miasta udzielona wszystkim podatnikom podatku od nieruchomości wynosiła w latach 2011-2013, odpowiednio: 1.770,6 tys. zł; 1.196,1 tys. zł oraz 882,9 tys. zł. Wobec powyższego pomoc udzielona spółce stanowiła odpowiednio 18,3%; 30,9% oraz 2,0% pomocy ogółem udzielonej w zakresie podatku od nieruchomości. [Dowód: akta kontroli str.334, 441-467, 976]

2.2. Kontrola wykorzystania przez spółki komunalne otrzymanych składników majątku.

W Urzędzie Miejskim w Kielcach nie zostały wprowadzone odrębne regulacje w zakresie kontroli nad prawidłowym wykorzystaniem przez spółki przekazanego im majątku w formie podwyższenia kapitału zakładowego.

Sprawy dotyczące nadzoru właścicielskiego nad spółkami gminy Kielce, zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu, przypisane zostały do obowiązków Wydziału Projektów Strukturalnych i Strategii Miasta. [Dowód: akta kontroli str.589]

W uchwale budżetowej na dany rok, każdorazowo określone są w odrębnym zestawieniu wydatki na wniesienie wkładów do spółek. W momencie podjęcia uchwały Zgromadzenia Wspólników/Akcjonariuszy o wniesieniu wkładu, podawane jest uzasadnienie takiej decyzji zawierające określenie celu na jaki mają zostać przeznaczone środki pochodzące z podwyższenia kapitału zakładowego. Również w przypadku wniosku o zmianę w uchwale budżetowej polegającej na zwiększeniu planu wydatków na wniesienie wkładów do spółek, wymagane jest przedstawienie uzasadnienia potrzeby zwiększenia kapitału zakładowego w danej spółce.

Realizacja zadań wykonywanych przez spółki w danym roku obrotowym jest następnie przedmiotem analiz dokonywanych przez rady nadzorcze poszczególnych spółek.

Również przedkładane przez zarządy poszczególnych spółek sprawozdania z ich działalności zawierają dane dotyczące wykorzystania środków otrzymanych przez spółki w ramach podwyższenia kapitału zakładowego.

Dyrektor Wydziału wyjaśnił w powyższej sprawie, że *komórka nadzoru właścicielskiego znajdująca się w strukturze Wydziału sprawuje nadzór nad spółkami poprzez dokonywanie analiz, monitorowanie wskaźników finansowych i ekonomicznych spółek, sporządzania informacji z zakresu zadań inwestycyjnych realizowanych przez spółki*. [Dowód: akta kontroli str.602-603]

Kontrola wykazała, że w sprawozdaniach z działalności spółek zawarte były informacje w zakresie wykorzystania otrzymanych przez spółki środków. Między innymi na prace remontowe i modernizacyjne sieci ciepłowniczych w MPEC Sp. z o.o., w celu zachowania bezpieczeństwa ciepłowniczego dla mieszkańców Kielc, dokumentacja budowlana i realizacja przebudowy sieci elektroenergetycznej na terenie przyszłego lotniska, budowa nowej bazy Rejonowego Przedsiębiorstwa Zieleni Sp. z .o. [Dowód: akta kontroli str.604]

W uchwałach Rady Miasta Kielce przekazujących aporty lub inne środki znajdowały się zapisy o celach przeznaczenia tych środków, natomiast nie zawierały zapisów zobowiązujących spółki do składania sprawozdań z realizacji zadań, na które przeznaczono środki. [Dowód: akta kontroli str.337-428]

¹⁸ Dz. Urz. UE L 379 z 28 grudnia 2006 r.

W statutach lub umowach spółek zawarte były postanowienia, wymagające uzyskania zgody przez organy nadzoru spółek na sprzedaż składników majątku. [Dowód: akta kontroli str.196, 208, 228, 248, 262, 263, 279, 280, 311,312,]

Ustalone
nieprawidłowości
Ocena cząstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej badanego zakresu nie stwierdzono nieprawidłowości

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność jednostki w badanym obszarze.

3. Efektywność realizacji zadań, dla których powołano spółki

Opis stanu
faktycznego

3.1. Sposób realizacji przedsięwzięć będących przedmiotem działalności spółek komunalnych.

3.1.1. Dofinansowanie Korony Sp. z .o. przez miasto Kielce oraz próby sprzedaży akcji klubu sportowego Korona.

Z uzasadnienia do uchwały Rady Miejskiej w Kielcach z 24 lipca 2008 r. w sprawie przystąpienia gminy Kielce do spółki Kolporter Korona S.A. wynika, że przystąpienie do spółki spowodowane było zaprzestaniem sponsorowania klubu przez poprzedniego właściciela i Miasto musiało zapewnić realizację zadań własnych w zakresie kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych, mających na celu zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty.

W dniu 24 lipca 2008 r. Rada Miasta w Kielcach podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia gminy Kielce do spółki Kolporter Korona S.A. i objęcia 100% kapitału zakładowego spółki. [Dowód: akta kontroli str. 282-285]

Prezydent wyjaśnił, że *decyzja o przystąpieniu do spółki Korona S.A. nie była poprzedzona analizami opłacalności, korzyści lub kosztów, analizą ryzyka lub innymi analizami wskazującymi ekonomiczne uzasadnienie objęcia przez Miasto akcji spółki. Po wycofaniu się ze spółki prywatnego inwestora Gmina Kielce została postawiona w trudnej sytuacji. Była to sytuacja wyjątkowa, gdyż w kwietniu 2006 r. został oddany do użytku zmodernizowany stadion piłkarski. Przystarzały i zdewastowany obiekt sportowy przebudowano na nowoczesny stadion piłkarski zlokalizowany w bliskim sąsiedztwie centrum Kielc o powierzchni 50.995 m² i nowym zagospodarowaniem otoczenia. Był to wówczas najnowocześniejszy stadion piłkarski w Polsce. Posiadanie nowoczesnego obiektu piłkarskiego, otworzyło nowe możliwości dla organizacji imprez sportowych o randze międzynarodowej i stało się elementem promocji Miasta oraz propagowania wśród młodzieży piłki nożnej i sportu. Rolę tę w 2008 r. przejęła spółka Korona S.A.* [Dowód: akta kontroli str. 964, 965]

W dniu 19 sierpnia 2008 r. miasto Kielce zawarło z jedynym akcjonariuszem spółki Kolporter Korona S.A. umowę w sprawie sprzedaży 50 tysięcy akcji zwykłych imiennych o wartości nominalnej 10 zł każda, które stanowiły 100% kapitału zakładowego spółki. Cena nabycia stanowiła równowartość 1 zł. Sprzedający zobowiązał się przedstawić do dnia 23 sierpnia 2008 r. zestawienie zobowiązań i należności spółki na ten dzień i oświadczył, że należności spółki na dzień 23 sierpnia 2008 r. są wystarczające dla pokrycia jej zobowiązań. W przypadku gdy należności spółki nie pokryją faktycznie jej zobowiązań sprzedający zobowiązał się pokryć różnicę. [Dowód: akta kontroli str. 469-474]

W okresie od zakupu spółki do zakończenia kontroli miasto Kielce zwiększyło jej kapitał zakładowy na podstawie stosownych uchwał Rady Miasta Kielce, w formie gotówki w wysokości 50.000 tys. zł, z tego w 2008 r. – 2.500 tys. zł; 2009 r. – 7.200 tys. zł; 2010 r. – 5.700 tys. zł; 2011 r. – 10.800 tys. zł; 2012 r. – 8.000 tys. zł; 2013 r. – 8.000 tys. zł; 2014 r. – 7.800 tys. zł. Wnioski władz Miasta do Rady Miasta o zgodę na podwyższenie kapitału spółki zawierały uzasadnienia. [Dowód: akta kontroli str. 333, 369, 372, 375, 378, 383, 388, 407, 411, 419, 423-428, 475-477]

Prezydent wyjaśnił, że *przystępując do spółki Korona S.A. w Urzędzie Miasta Kielce nie opracowano żadnego biznes planu czy innego dokumentu zawierającego analizę*

ekonomiczną dotyczącą środków wymaganych do przekazania spółce i spodziewanych efektów finansowego zaangażowania w spółkę Korona S.A. Dokument taki nie był wykonany z oczywistych powodów. Od początku przejęcia przez Gminę spółki Korona S.A. założono, że Gmina Kielce zamierza pozyskać inwestora dla spółki. Nie znany był tym samym przed kupnem akcji w 2008 roku od prywatnego inwestora, okres na jaki gmina Kielce stała się jedynym akcjonariuszem spółki. Dodatkowo dochodzi specyfika otoczenia, w jakim działa spółka sportowa. Tu występują okoliczności, które powodują, iż spółka może osiągać np. większe lub mniejsze przychody z transmisji (prawa telewizyjne) wpływy od sponsorów lub inne. [Dowód: akta kontroli str. 965]

Miasto podejmowało próby sprzedaży udziałów w spółce.

1). W dniu 24 czerwca 2010 r. Rada Miasta Kielce podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zbycie akcji Korona S.A. w Kielcach oraz określenia zasad zbycia tych akcji. W uchwale zawarto m.in. zapisy, że zbyciu podlegać będzie 70% posiadanych przez miasto Kielce akcji, a czynności zapewniające zbycie akcji przeprowadzi wybrany w drodze przetargu nieograniczonego doradca prywatyzacyjny.

W dniu 30 czerwca 2010 r. Prezydent zawarł z prezesem Zarządu Korony S.A w Kielcach umowę, w której spółka zobowiązała się do zapłaty za analizę, która zostanie wykonana zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 17 lutego 2009 w sprawie analizy spółki, przeprowadzonej przed zaoferowaniem do zbycia akcji należących do Skarbu Państwa¹⁹.

We wrześniu 2010 r. miasto Kielce przeprowadziło postępowanie o udzielenie zamówienia w drodze przetargu nieograniczonego na *Wybór doradcy Prezydenta Miasta Kielce w procesie prywatyzacji spółki działającej pod firmą Korona S.A. z siedzibą w Kielcach*, o wartości szacunkowej 300 tys. zł. Wybrano ofertę BUDOSERWIS Z.U. Sp. z o.o. Chorzów za cenę 277,6 tys. zł.

W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej wymienionego zamówienia stwierdzono, że zostało ono przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych²⁰.

W dniu 28 października 2010 r. została zawarta umowa pomiędzy miastem Kielce – zamawiającym i Koroną S.A. – płatnikiem, a wyłonionym w przetargu oferentem – BUDOSERWIS Z.U.H. Sp. z o.o. Chorzów. Przedmiotem umowy było wykonanie następujących prac:

Faza I. Przygotowanie analizy spółki obejmującej ustalenie sytuacji prawnej majątku, oszacowanie jej wartości i ustalenie stanu i perspektywy rozwoju oraz sporządzenie memorandum i informacyjnego.

Faza II. Przygotowanie i obsługę procesu sprzedaży osobom trzecim akcji spółki w jednym z trybów określonych w art. 33 ustawy z 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji. [Dowód: akta kontroli str. 478-501]

W dniu 18 lutego 2011 r. powołana przez Prezydenta komisja dokonała odbioru przedmiotowej analizy, stwierdzając, że jest ona zgodna z zawartą umową oraz spełnia warunki określone w obowiązującym wówczas rozporządzeniu Rady Ministrów z 17 lutego 2009 r. w sprawie analizy spółki przeprowadzanej przed zaoferowaniem do zbycia akcji należących do Skarbu Państwa.

W skład przedmiotowej analizy wchodziły opracowania: ustalenie sytuacji prawnej majątku spółki; ustalenie stanu i perspektyw jej rozwoju; raport z wyceny wskazanych składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych i prawnych spółki, którego integralną część stanowiło „oszacowanie wartości spółki” oraz „Memorandum Informacyjne spółki Korona S.A.”

Zgodnie z umową za wykonanie „Memorandum Informacyjne” zapłaty dokonał Urząd Miasta Kielce w kwocie 18.910 zł brutto, natomiast za pozostałe opracowania zapłaciła Korona Sp. z o.o. kwotę 50.020 zł brutto. Ogółem koszty Fazy I wyniosły 68.930 zł. [Dowód: akta kontroli str. 502-507]

¹⁹ Dz. U. Nr 37, poz. 288 ze zm.

²⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

Zarządzeniem z 21 marca 2011 r. Prezydent powołał sześciuosobowy zespół do spraw negocjacji w celu zbycia akcji Korona S.A. oraz ustalił „Regulamin pracy zespołu do spraw negocjacji”.

Ofertę sprzedaży akcji Korony Sp. z o.o. zamieszczono na platformie elektronicznej „MergerNet”. Ponadto w dniach 21 kwietnia – 28 kwietnia 2011 r. wysłano ok. 200 informacji dotyczących prywatyzacji wraz listem intencyjnym Prezydenta do potencjalnych inwestorów, zarówno krajowych jak i zagranicznych.

W dniu 9 maja 2011r. opublikowano zaproszenie do negocjacji w sprawie nabycia akcji spółki w dzienniku Rzeczpospolita, BIP oraz na stronach internetowych Urzędu Miasta i Doradcy.

„Memorandum informacyjne” spółki odebrał jeden zainteresowany podmiot, który jednak nie złożył oferty nabycia akcji. [Dowód: akta kontroli str.508- 520]

Doradca – firma BUDOSERWIS Z.U.H. Sp. z o.o. w sprawozdaniu końcowym, będącym podstawą do zwrotu zabezpieczenia umowy wskazała, że wśród przyczyn niepowodzenia procesu prywatyzacji spółki należy wymienić przede wszystkim brak zainteresowania ze strony potencjalnych inwestorów, co przełożyło się na brak złożonych ofert. Brak ten należy w dużym stopniu wytłumaczyć specyfiką biznesu związanego z funkcjonowaniem i dochodowością klubów sportowych.

Wśród przyczyn dodatkowych braku odpowiedzi na publiczne zaproszenie do negocjacji wymieniono: słabe wyniki Klubu w rundzie wiosennej sezonu 2010/2011; częściowy brak koordynacji działań podejmowanych przez właściciela, doradcę oraz spółkę; niedostateczną ilość działań promocyjnych; podaż na rynku przekraczającą aktualne zapotrzebowanie na kluby piłkarskie. [Dowód: akta kontroli str.521-523]

W opinii doradcy nie istnieją systemowe przesłanki tego, aby miasto Kielce pozostawało głównym akcjonariuszem Korony S.A. Spółka jest średniej wielkości firmą usługową, która dobrze będzie sobie radziła na konkurencyjnym rynku, jako przedsiębiorstwo prywatne.

Jednakże poza działalnością czysto biznesową, spółka realizuje określone cele na rzecz miasta Kielce w postaci promocji sportu i Kielc. Zdaniem doradcy w procesie prywatyzacji te specyficzne cechy spółki powinno się zachować. [Dowód: akta kontroli str.524]

Zarządzeniem z dnia 3 lutego 2012 r. Prezydent uchylił zarządzenie w sprawie powołania Zespołu do spraw negocjacji w celu zbycia akcji Korona S.A. [Dowód: akta kontroli str. 525]

2). W dniu 12 sierpnia 2013 r. Prezydent zawarł ze spółką Korona S.A. umowę o sfinansowanie analizy spółki w trybie i na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z 30 maja 2011 r. w sprawie analiz spółki przeprowadzanych przed zaoferowaniem do zbycia akcji należących do Skarbu Państwa. Analizę zgodnie z umową sfinansowała spółka.

W dniu 2 sierpnia 2013 r. udzielono zamówienia o równowartości 11,2 tys. euro dotyczącego wyboru oferenta na sporządzenie analizy mającej na celu oszacowanie wartości przedsiębiorstwa spółki, w tym ustalenie sytuacji prawnej majątku spółki oraz sporządzenie memorandum informacyjnego. Wykonawcę wybrano spośród trzech oferentów, według zasad określonych w zarządzeniu Prezydenta z 3 marca 2010 r. Wykonawcą została BUDOSERWIS Z.U.H. Sp. z o.o. Postępowanie o udzielenie zamówienia przeprowadzono w sposób prawidłowy.

W dniu 12 sierpnia 2013 r. Prezydent zawarł z wybranym oferentem umowę o dzieło na wykonanie analizy mającej na celu oszacowanie wartości przedsiębiorstwa spółki, w tym ustalenie sytuacji prawnej majątku spółki Korona S.A. za cenę 30.750 zł brutto oraz sporządzenie „Memorandum informacyjnego” za cenę 4.920 zł brutto.

W tym samym dniu w prasie ogólnopolskiej oraz BIP opublikowano ogłoszenie o zaproszeniu do negocjacji nabycia 4.270 tys. akcji o wartości nominalnej 10 zł każda, stanowiących 100% kapitału zakładowego spółki, z zastrzeżeniem, że przedmiotem negocjacji może być pakiet nie mniejszy niż 70% akcji. W wypadku wynegocjowania zakupu pakietu akcji powyżej 70% zawarcie umowy przenoszącej własność akcji nastąpi pod warunkiem podjęcia przez Radę Miasta Kielce uchwały wyrażającej zgodę na zbycie akcji w liczbie wynegocjowanej. Termin zgłaszania ofert ustalono do 12 września 2013 r.

Zarządzeniem Prezydenta z 12 sierpnia 2013 r. został powołany sześciuosobowy zespół do przeprowadzenia negocjacji w celu zbycia akcji. Korona S.A. oraz ustalony regulamin pracy zespołu. [Dowód: akta kontroli str. 526-534]

W dniu 26 sierpnia 2013 r. dokonano odbioru analizy spółki oraz memorandum informacyjnego. Komisja dokonująca odbioru stwierdziła, że dokumenty powyższe spełniały warunki określone w umowie zawartej z wykonawcą oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie analiz spółki przeprowadzanych przed zaoferowaniem do zbycia akcji należących do Skarbu Państwa.

W dniu 5 września 2013 r. Rada Miasta Kielce podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zbycie akcji Korona S.A. oraz określenia zasad zbycia tych akcji. Wyrażono zgodę na zbycie do 100% włącznie posiadanych przez gminę Kielce akcji, w drodze negocjacji na podstawie publicznego zaproszenia.

Nie zgłosił się żaden inwestor chętny do zakupu akcji spółki Korona S.A. [Dowód: akta kontroli str. 535-544]

W odpowiedzi na pytania kontrolującego:

- dlaczego prowadząc w 2013 r. działania mające na celu sprzedaż akcji Korony S.A. nie przedłożono Radzie Miasta projektu uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zbycie 100% akcji Spółki w celu jej uchwalenia przed opublikowaniem ogłoszenia o zaproszeniu do negocjacji w sprawie nabycia akcji Spółki?
- czy zamieszczenie w związku z powyższym w ogłoszeniu zastrzeżenia o możliwości wynegocjowania zakupu pakietu akcji powyżej 70%, pod warunkiem późniejszej zgody Rady Miasta nie zmniejszyło atrakcyjności oferty prywatyzacji spółki?,

dyrektor Wydziału Projektów Strukturalnych i Strategii Miasta wyjaśnił, że *od 24 czerwca 2010 r. obowiązująca była uchwała Rady Miasta nr LI/1195/2010 w sprawie wyrażenia zgody na zbycie akcji Korona S.A. oraz określenia zasad zbycia tych akcji, która zezwalała na sprzedaż 70% akcji Spółki. Była ona wyrazem przyjętej przez Prezydenta strategii w zakresie zbycia akcji spółki Korona S.A. Spółka prowadzi klub sportowy Korona Kielce, którego historia sięga 1973 roku. Klub Korona Kielce jest identyfikowany z Kielcami, i dla wielu mieszkańców, nie tylko kibiców, jest elementem, który pełni ważną rolę społeczną w życiu miasta. Pozostawienie 30% akcji spółki w rękach gminy Kielce dawało możliwość wpływania na realizację przez spółkę i klub sportowy zadań własnych gminy w zakresie kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych oraz promocji miasta.*

Zamieszczenie w ogłoszeniu zastrzeżenia o możliwości wynegocjowania zakupu pakietu akcji powyżej 70% pod warunkiem późniejszej zgody Rady Miasta nie zmniejszyło atrakcyjności oferty prywatyzacji spółki.

3). W dniu 26 maja 2014 r. Prezydent zawarł umowę ze spółką Korona S.A. o sfinansowanie analizy Spółki w trybie i na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie analiz spółki przeprowadzanych przed zaoferowaniem do zbycia akcji należących do Skarbu Państwa. Wycenę analizy zgodnie z umową sfinansowała spółka.

W dniu 9 czerwca 2014 r. udzielono zamówienia o równowartości 8 tys. euro dotyczącego wyboru oferenta na sporządzenie analizy mającej na celu oszacowanie wartości przedsiębiorstwa spółki, w tym ustalenie sytuacji prawnej majątku spółki oraz sporządzenie memorandum informacyjnego. Wykonawcę wybrano spośród czterech oferentów według zasad określonych w zarządzeniu Prezydenta z 30 kwietnia 2014 r. Została nim firma Nomad Partners Sp. z o.o. Postępowanie o udzielenie zamówienia przeprowadzono w sposób prawidłowy. [Dowód: akta kontroli str. 545-547]

Na pytanie kontrolującego - dlaczego przy trzeciej próbie sprzedaży akcji Korony Kielce S.A. zlecono wszystkie elementy analizy, zamiast aktualizację opracowanych niespełna rok wcześniej, a więc jeszcze aktualnych, Prezydent wyjaśnił: *zbycie akcji spółki komunalnej podlega określonym rygorom prawnym. Zgodnie z nimi, procedura zbycia i tryb zbycia akcji spółki należącej do jednostki samorządu terytorialnego jest szczegółowo określony przez obowiązujące w tym przedmiocie akty prawne, w szczególności: ustawę z 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej; ustawę z 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji*

i prywatyzacji; rozporządzenie Rady Ministrów z 30 maja 2011 r. w sprawie szczegółowego trybu zbywania akcji Skarbu Państwa²¹; rozporządzenie Rady Ministrów z 30 maja 2011 r. w sprawie analiz spółki przeprowadzanych przez zaoferowaniem do zbycia akcji należących do Skarbu Państwa.

Żaden z przywołanych, bądź innych przepisów nie zawiera normy prawnej, czy regulacji dotyczącej okresu ważności oszacowania wartości przedsiębiorstwa spółki. Zgodnie z przyjętą ogólną zasadą zachowania należytej staranności oraz rzetelności, w tym przypadku w procesie prywatyzacji spółki zlecono wykonanie oszacowania wartości spółki Korona S.A. Właściwe jest dokonywanie wyceny, jeżeli zmienia się sytuacja rynkowa czy otoczenie w którym działa spółka, tak to było w przypadku dokonania wyceny Korona S.A. [Dowód: akta kontroli str. 965]

W dniu 29 maja 2014 r. Prezydent zawarł z wybranym oferentem umowę o dzieło na wykonanie analizy mającej na celu oszacowanie wartości przedsiębiorstwa spółki, w tym ustalenie sytuacji prawnej majątku spółki Korona S.A. – 9.717 zł brutto oraz sporządzenie Memorandum informacyjnego – 2.337 zł brutto.

W dniu 15 lipca 2014 r. dokonano odbioru analizy spółki oraz memorandum informacyjnego. Komisja dokonująca odbioru stwierdziła, że dokumenty powyższe spełniały warunki określone w umowie zawartej z wykonawcą oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie analiz spółki przeprowadzanych przed zaoferowaniem do zbycia akcji należących do Skarbu Państwa. [Dowód: akta kontroli str. 548-552]

W sprawie podejmowania dalszych działań w zakresie próby sprzedaży akcji Korona S.A. Prezydent wyjaśnił, że *działania w tym zakresie są podejmowane nieustannie. Odbywają się one w formie rozmów, spotkań, wymiany korespondencji. Zbycie akcji Korona S.A. stanowi również ofertę inwestycyjną przedstawianą na misjach zagranicznych przez Centrum Obsługi Inwestora Urzędu Miasta Kielce.*

W ramach Programu Promocji Gospodarczej Polski Wschodniej przedstawiciele Miasta Kielce biorą udział w misjach zagranicznych, w których prezentują i promują ofertę gospodarczą Miasta. Z uwagi na trwające rozmowy z potencjalnym inwestorem w bieżącym roku oferta sprzedaży pakietu akcji Korona S.A. nie była eksponowana. W 2012 r. poszukiwano inwestora dla klubu Korona podczas misji zorganizowanej przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych do Dubaju, w której wziął udział Prezydent. W 2012 r. do Kielc przyjechała misja zagraniczna przedsiębiorców z Korei Południowej, podczas której toczyły się rozmowy B2B i oferta Korony była również przedstawiona. W 2013 r. Kielce prezentowały ofertę Korony S.A. podczas targów inwestycyjnych Annual Investment Meeting, odbywających się w Dubaju. Działania takie jak opisane wyżej są i będą kontynuowane w roku bieżącym. [Dowód: akta kontroli str. 966]

3.1.2. Przygotowanie i realizacja Regionalnego Portu Lotniczego Kielce w Obicach.

W odpowiedzi na pytania kontrolującego: na podstawie jakich analiz miasto Kielce podjęło decyzję o budowie portu lotniczego oraz jakie elementy zawierały analizy opłacalności i efektywności przedsięwzięcia, na podstawie których podjęto decyzję, Prezydent wyjaśnił: *decyzja o budowie planowanego portu lotniczego w Obicach była poparta sporządzeniem stosownych analiz w tym zakresie. Sam teren na którym zaplanowano budowę został wskazany w opracowaniu pn. „Ocena przydatności wskazanych przez miasto terenów pod budowę lotniska” sporządzonym przez firmę Polconsult Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Następnie Miasto Kielce zleciło wykonanie analizy opłacalności i efektywności planowanej inwestycji, która została sporządzona przez Ove Arup & Partners Poland Sp. z o.o. z Warszawy – firmę o międzynarodowej renomie z główną siedzibą w Londynie. Na opracowanie wykonane przez wymienioną firmę składały się następujące elementy: studium wykonalności, plan generalny lotniska, analiza kosztów i korzyści; program funkcjonalno-użytkowy, raport oddziaływania na środowisko.*

Jak wynikało z przygotowanego opracowania, budowa lotniska miała pełne uzasadnienie ekonomiczne.

---

²¹ Dz. U. Nr 114, poz. 664.

Warto również wspomnieć jeszcze o dokumencie pn. „Oddziaływanie Regionalnego Portu Lotniczego Kielce na gospodarkę miasta Kielce i regionu świętokrzyskiego” przygotowanym przez WYG International Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. W opracowaniu tym wskazano również na ogromne korzyści i szanse rozwojowe jakie stwarzać będzie dla województwa świętokrzyskiego i Kielc funkcjonowanie portu lotniczego. Istotnym było również to w jaki sposób planowany port lotniczy wpłynał będzie na umocnienie pozycji Targów Kielce na polskim i europejskim rynku wystawienniczo-targowym. [Dowód: akta kontroli str. 969]

Kontrola wykazała, że przytoczone przez Prezydenta w wyjaśnieniu opracowania za wyjątkiem Oceny przydatności wskazanych przez Miasto terenów pod budowę lotniska zostały wykonane po podjęciu decyzji o budowie lotniska, za którą należy uznać datę podjęcia uchwały Rady Miasta o wykupie gruntów pod budowę lotniska, i tak:

- w marcu 2006 r. wykonano opracowanie *Ocena przydatności wskazanych przez Miasto terenów pod budowę lotniska*;
- w dniu 22 czerwca 2006 r. Rada Miejska w Kielcach podjęła uchwałę w sprawie nabycia nieruchomości pod budowę Regionalnego Portu Lotniczego;
- w listopadzie 2006 r. sporządzono opracowanie *Oddziaływanie Regionalnego Portu Lotniczego na gospodarkę miasta Kielce i regionu świętokrzyskiego* W powyższym dokumencie rekapitułując mocne i słabe strony przedsięwzięcia zawarte w analizie SWOT zawarto zapis, że z *ekonomicznego punktu widzenia realizacja tej inwestycji i potem racjonalne jego funkcjonowanie obciążone jest sporym ryzykiem, jednakże regionalny port lotniczy dla Kielc jest inwestycją ze wszech miar potrzebną i stwarzającą wielkie szanse rozwojowe dla Kielc i regionu*;
- w październiku 2007 r. wykonano *analizę opłacalności i efektywności planowanej inwestycji*.

W związku z powyższym dwa ostatnie opracowania nie mogły być podstawą do podjęcia decyzji o budowie lotniska. [Dowód: akta kontroli str. 570-575, 838]

W opracowanym w październiku 2007 r. (przed odmową udzielenia dotacji ze środków UE) przez firmę Ove Arum *Studium Wykonalności oraz Analizą Kosztów i Korzyści* ustalono wartość wskaźników efektywności ekonomicznej Projektu przy założeniu uzyskania dofinansowania z UE w wersji ostrożnej i optymistycznej: stopa dyskontowa – wersja ostrożna 8,00%, - wersja optymistyczna – 8,00%; ekonomiczna wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji (ERR) – wersja ostrożna 12,05%, wersja optymistyczna 20,65; ekonomiczna zdyskontowana wartość bieżąca netto inwestycji (ENPV) – wersja ostrożna 331.944.638 zł; wersja optymistyczna – 1.328.577.383 zł.

Obliczone wskaźniki wskazywały, że realizacja Projektu była efektywna z punktu widzenia społeczno-ekonomicznego. [Dowód: akta kontroli str. 977]

W maju 2008 r., a więc już po uzyskaniu informacji, że przedmiotowa inwestycja nie uzyska dofinansowania z UE, miasto Kielce zleciło firmie Ove Arup opracowanie dokumentów:

- „Aktualizacja nakładów inwestycyjnych na realizację Regionalnego Portu Lotniczego w Kielcach”. Dokument powyższy zawierał prognozę nakładów inwestycyjnych z uwzględnieniem perspektywy czasowej.
- „Analiza opcji strategicznych dla Portu Lotniczego Kielce”. W opracowaniu tym zawarto m.in.: trzy opcje realizacji projektu, tj.:

1). Realizację projektu tylko przez miasto Kielce i spółkę Port Lotniczy. W celu realizacji projektu konieczne byłyby następujące działania: wystąpienie do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego o wydanie promesy zezwolenia na założenie lotniska użytku publicznego; rozpoczęcie procesu przygotowania personelu i spółki do uzyskania certyfikatu dla operatora lotniska; pozyskanie finansowania w postaci długoterminowych zobowiązań; ogłoszenie przetargu na projekt i budowę portu lotniczego; nadzór nad realizacją projektu; pozyskiwanie linii lotniczych wykonujących operacje lotnicze z Kielc; negocjacje i podpisywanie umów handlowych z podmiotami działającymi na terenie portu (agencje handlingowe, najemcy powierzchni itp.); odbiór plac budowlanych, uzyskanie pozwolenia na eksploatację, pozytywne przejście audytu certyfikacyjnego dla podmiotu zarządzającego portem; rozpoczęcie działalności operacyjnej. [Dowód: akta kontroli str. 978-984]

2). Partnerstwo publiczno-prywatne polegające na kompleksowej kontraktacji budowy i prowadzenia działalności operacyjnej.

Opcja ta polegała na powierzeniu działalności inwestycyjnej i operatorskiej podmiotowi prywatnemu. W tym celu konieczne są następujące działania: wystąpienie do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego o wydanie promesy zezwolenia na założenie lotniska użytku publicznego; zatrudnienie doradcy i rozpoczęcie procesu wykonywania analiz; wybór partnera oraz ostateczne negocjacje umowy; zakontraktowanie partnera prywatnego, który zorganizuje finansowanie, zaprojektuje i zbuduje port lotniczy, pozyska linie lotnicze i rozpocznie działalność operacyjną. [Dowód: akta kontroli str. 984-987]

3) Pozyskanie inwestora strategicznego. W tym celu konieczne były następujące działania: wystąpienie do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego o wydanie promesy zezwolenia na założenie lotniska użytku publicznego; przygotowanie memorandum informacyjnego i poszukiwanie inwestora; wstępne rozmowy z różnymi podmiotami, wybór jednego po negocjacjach warunków realizacji projektu; sprzedaż akcji firmy Port Lotniczy Kielce S.A. nadzór właścicielski nad spółką, która dokapitalizuje spółkę zależną (operatorską), wybierze firmę projektową i konsorcjum wykonawcze; rozpocznie proces pozyskiwania linii lotniczych, rozpocznie proces negocjacji i podpisywania umów z podmiotami działającymi na terenie portu, rozpocznie działalność operacyjną portu. [Dowód: akta kontroli str. 987-991]

Z analizy finansowych aspektów wszystkich opcji opracowano następujące wnioski: przy założeniu ostrożnej prognozy ruchu w żadnym modelu organizacyjnym projekt nie generuje zysków wystarczających na pokrycie kosztów kredytu i/lub oczekiwanej stopy zwrotu zainwestowanego kapitału przez podmioty prywatne; konieczne jest zatem wygenerowanie zysków z działalności dodatkowej lub dofinansowanie działalności lotniskowej; analiza scenariuszowa wskazuje, iż kluczową kwestią jest wielkość nakładów inwestycyjnych a szczególnie zmniejszenie ich wartości. Redukcja o 30% znacznie poprawia sytuację finansową; prognoza ruchu w wariantcie ostrożnym opiera się na niskich wskaźnikach przyrostu i dotyczy tylko ruchu pasażerskiego (nie uwzględnia możliwych operacji w ruchu towarowym); przepustowość pasa startowego jest znacznie większa niż prognozowana liczba operacji lotniczych, co daje możliwość zwiększenia skali obsługiwanego ruchu.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania należy przeprowadzić dokładne analizy dla każdej pojawiającej się propozycji pochodzącej od inwestora prywatnego. Analiza winna obejmować w szczególności zdolność inwestora do wygenerowania przychodów zarówno w części lotniczej jak i pozalotniczej. [Dowód: akta kontroli str. 992]

W zakresie przygotowania i realizacji inwestycji „Budowa Regionalnego Portu Lotniczego Kielce w Obicach” (RPL) miasto Kielce wykonało następujące działania:

1). W marcu 2006 r. wykonano opracowanie *Ocena przydatności wskazanych przez Miasto terenów pod budowę lotniska* – za kwotę 24,4 tys. zł.

2). W listopadzie 2006 r. sporządzono opracowanie *Oddziaływanie RPL na gospodarkę miasta Kielce i regionu świętokrzyskiego* – za 28,1 tys. zł.

3). W lutym 2006 r. wykonano *Koncepcję skomunikowania lotniska z regionem i miastem Kielce z wykorzystaniem kolejowych przewozów pasażerskich oraz Koncepcję układu drogowego dla obsługi RPL* – bezkosztowo. [Dowód: akta kontroli str. 838]

4) W dniu 22 czerwca 2006 r. Rada Miejska w Kielcach podjęła uchwałę w sprawie nabycia nieruchomości pod budowę RPL. W uchwale wyrażono zgodę na nabycie przez gminę Kielce nieruchomości o powierzchni ok. 300 ha, za cenę 3 zł/m². Uchwała była w 2007 r. przez Radę zmieniana trzykrotnie. W ostatniej jej wersji Rada wyraziła zgodę na nabycie na rzecz gminy Kielce, z przeznaczeniem pod RPL oraz infrastrukturę okołolotniskową, nieruchomości położonych na terenie gmin Morawica i Chmielnik oraz gminy Kije.

Na nabycie 590,9714 ha gruntów wydatkowano 22.450 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 570-575]

5) W kwietniu 2007 r. opracowano *Koncepcję funkcjonowania zespołu ekspertów ds. współpracy z podmiotem, który będzie opracowywał dokumentację dla potrzeb RPL, Analizę warunków technicznych dla RPL oraz Raport nt. możliwości pozyskania inwestora krajowego lub zagranicznego w realizacji projektu RPL* – za 10,0 tys. zł.

6) W lipcu 2007 r. przeprowadzono *Badanie opinii mieszkańców woj. świętokrzyskiego odnośnie potrzeby budowy RPL w Obicach* – za 6,1 tys. zł.

7) W sierpniu 2007 r. opracowano *Charakterystykę wybranych elementów meteorologicznych w rejonie projektowanego RPL* – za 42,7 tys. zł; *Operat hydrologiczny zlewni rzeki Morawki* – za 35,7 tys. zł oraz *Operat glebowo-gruntowy dla gruntów pochodzenia organicznego oraz mineralnego klas I-III w granicach obszaru projektowanego RPL* – za 47,5 tys. zł.

8) W październiku 2007 r. wykonano prace przedprojektowe, studialno-koncepcyjne i analizy przedinwestycyjne dla RPL, w tym: *Studium wykonalności; Plan Generalny Lotniska; Analizę Kosztów i Korzyści; Program funkcjonalno-użytkowy; Raport oddziaływania na środowisko* – za 1.131,1 tys. zł. Zamówienia udzielono w trybie art. 60a ustawy Prawo zamówień publicznych (dialog konkurencyjny).

9) w listopadzie 2007 r. wykonano *Optymalizację robót ziemnych w ramach makroniwelacji obszaru lotniskowego w rejonie projektowanego RPL* – za 60,2 tys. zł.

10). W styczniu 2008 r. sporządzono *Opracowanie dot. wariantowego określenia mas ziemnych na terenie RPL* – za 12 tys. zł.

11). W lutym 2008 r. opracowano *Rozwiązanie zaopatrzenia w wodę projektowanego RPL wraz z rozpoznaniem warunków geologiczno-inżynierskich rejonu lotniska* – za 195 tys. zł. Zamówienia udzielono w drodze przetargu nieograniczonego (art. 39 Ustawy Prawo zamówień publicznych).

12). W maju 2008 r. sporządzono *Wariantowe określenie bilansu mas ziemnych dla terenu Projektowanego RPL* – za 25 tys. zł.

13) W czerwcu 2008 r. opracowano *Aktualizację nakładów inwestycyjnych na realizację inwestycji RPL* – za 10,4 tys. zł oraz *wykonano mapy z naniesionymi ograniczeniami zabudowy na lotnisku i w jego otoczeniu* – za 20,1 tys. zł.

14). W sierpniu 2008 r. wykonano uzupełniające prace wiertnicze oraz badania laboratoryjne dla oceny jakości kruszywa – za 64,1 tys. zł.

15). W październiku 2008 r. wykonano mapy z naniesionymi ograniczeniami zabudowy na lotnisku i w jego otoczeniu przy założeniu wydłużenia drogi startowej o 1000 m. za 9,8 tys. zł oraz sporządzono *Aktualizację studium wykonalności* – za 185 tys. zł. Zamówienia udzielono z wolnej ręki (art. 66 Ustawy prawo zamówień publicznych).

16). W listopadzie 2008 r. sporządzono *Profile pól wznoszenia i podejścia* – za 17,7 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str.838-840]

17). W dniu 31 lipca 2008 r. Prezydent wydał zarządzenie w sprawie powołania Sądu Konkursowego oraz Regulaminu Konkursu na opracowanie *koncepcji architektoniczno-budowlanej i funkcjonalno-przestrzennej Regionalnego Portu Lotniczego Kielce, zlokalizowanego na terenie miejscowości Obice gm. Morawica i Grabowiec gm. Chmielnik*. Załącznikami do zarządzenia były *Regulamin Sądu Konkursowego* oraz *Regulamin Konkursu*. Szczegółowy opis przedmiotu konkursu zawarto w rozdz. IV Regulaminu Konkursu. Główną nagrodą za zwycięstwo w konkursie było zaproszenie do negocjacji w trybie zamówienia publicznego z wolnej ręki. [Dowód: akta kontroli str. 608-615]

Sąd Konkursowy ogłosił wyniki konkursu 16 lutego 2009 r. Z ośmiu oferentów dopuszczonych do konkursu prace nadesłało pięciu, a pierwsze miejsce zajęło Konsorcjum firm „Autorska Pracownia Architektury Kuryłowicz & Associates” Sp. z o.o. Warszawa i Biuro Studiów i Projektów Lotniskowych POLCONSULT Sp. z o.o. Warszawa.

W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej przedmiotowego konkursu stwierdzono, że został on przeprowadzony zgodnie z procedurami określonymi w ustawie Prawo zamówień publicznych, jak również rzetelnie prowadzono dokumentację postępowania. [Dowód: akta kontroli str. 616-635]

Zamówienia będącego przedmiotem konkursu udzielono oferentowi, który wygrał konkurs, w trybie z wolnej ręki, na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych. W dniu 20 kwietnia 2009 r. przeprowadzono z nim negocjacje, w wyniku których ustalono cenę brutto za wykonanie prac objętych zamówieniem w wysokości 2.746 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 636-647]

W dniu 24 kwietnia 2009 r. miasto Kielce zawarło umowę z Konsorcjum firm „Autorska Pracownia Architektury Kuryłowicz & Associates” Sp. z o.o. Warszawa i Biuro Studiów

i Projektów Lotniskowych POLCONSULT Sp. z o.o. Warszawa. Przedmiotem umowy było opracowanie:

- szczegółowej Koncepcji architektoniczno-budowlanej i funkcjonalno-przestrzennej Regionalnego Portu Lotniczego – 1.951 tys. zł;
- Projektu budowlanego I etapu realizacji przedsięwzięcia pn. „Budowa RPL Kielce – makroniwelacja”, kosztorysu inwestorskiego wraz z Przedmiarem robót oraz Specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych – 95 tys. zł;
- Raportu oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia pn. Budowa RPL Kielce, wraz z Koncepcją gospodarki wodno-ściekowej, niezbędnymi operatami wodnoprawnymi oraz mapą do celów projektowych – 700 tys. zł.

W umowie zabezpieczono należyte jej wykonanie. [Dowód: akta kontroli str.648-664]

Miasto Kielce 30 lipca 2009 r. odebrało opracowany przez wykonawcę zgodnie z ww. umową *Raport oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia pn. Budowa RPL Kielce, wraz z koncepcją gospodarki wodno-ściekowej, niezbędnymi operatami wodnoprawnymi oraz mapą do celów projektowych* – za cenę 700 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str.665-666]

Za pozostałe opracowania miasto Kielce zapłaciło 1.647,2 tys. zł, czyli kwotę mniejszą o 449 tys. zł od określonej w umowie, z uwagi na kary umowne z tytułu nieterminowej realizacji zamówienia, na skutek wielokrotnego dokonywania poprawek i uzupełnień przez wykonawcę oraz z powodu uwag zgłaszanych przez zamawiającego do otrzymywanych opracowań. [Dowód: akta kontroli str.667-683]

18). W sierpniu 2011 r. sporządzono *Opracowanie uzupełnień do Raportu Oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia Budowa RPL Kielce* – za 60,2 tys. zł brutto. Wartość zamówienia oszacowano na kwotę 50 tys. zł netto, tj. 13 tys. euro. W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej wymienionego zamówienia stwierdzono, że zostało ono przeprowadzone zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi Urzędu Miasta, dotyczącymi udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej 14 tys. euro. Rzetelnie prowadzono dokumentację postępowania. [Dowód: akta kontroli str.840-841]

Łączne koszy podjętych przez miasto Kielce działań wyniosły 26.782,3 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str.570, 840-841]

W dniu 22 listopada 2007 r. Rada Miasta podjęła uchwałę w sprawie utworzenia spółki pod firmą Port Lotniczy Kielce S.A. Przedmiotem działalności spółki było przygotowanie i realizacja budowy portu lotniczego.

Spółka rozpoczęła działalność od 1 maja 2008 r. i łączne koszty jakie poniosła na zadania związane z przygotowaniem inwestycji wyniosły 984 tys. zł.

Z powyższego wynika, że po rozpoczęciu funkcjonowania spółki Port Lotniczy S.A. Miasto Kielce wykonywało działania przedstawione powyżej w punktach od 12 do 18 na łączną kwotę 2.728,2 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 840-855,944]

Po powołaniu spółki miasto Kielce w dalszym ciągu wykonywało zadania związane z badanym przedsięwzięciem. Analiza realizacji tych zadań nie wykazała, aby występowały przypadki dublowania się z zadaniami wykonywanymi przez spółkę. [Dowód: akta kontroli str.838-840]

W odpowiedzi na pytanie kontrolującego dlaczego po rozpoczęciu działalności spółki Port Lotniczy S.A. Miasto nie przekazało jej wszystkich spraw dotyczących budowy portu lotniczego, lecz w dalszym ciągu realizowało zadania i wydatkowało środki w tym zakresie, Prezydent wyjaśnił: *miasto Kielce w momencie powołania do życia spółki, było w trakcie realizacji niektórych zadań związanych z pracami przygotowawczymi budowy lotniska. Były to zawarte przez Gminę Kielce umowy na sporządzenie niektórych opracowań lub analiz. Nie istniała zatem potrzeba ich przekazywania do spółki. Realizacja tych zadań została ponadto sfinalizowana wkrótce po utworzeniu spółki. Ponadto Miasto rozpoczęło w tym czasie realizację jeszcze jednego zadania, a mianowicie konkursu na opracowanie koncepcji architektoniczno-budowlanej Regionalnego Portu Lotniczego Kielce w Obicach. Zwycięzca wyłoniony w tym konkursie został zaproszony następnie do negocjacji z wolnej ręki na wykonanie szczegółowej koncepcji lotniska wraz z projektem makroniwelacji oraz raportem oddziaływania inwestycji na środowisko. Zadania te były wykonywane przez*

Miasto z uwagi na fakt, że ich wartość przekraczałyby możliwości finansowe spółki. [Dowód: akta kontroli str. 970]

Miasto Kielce podejmując w 2006 r. decyzję o rozpoczęciu przygotowań do budowy Regionalnego Portu Lotniczego, podjęło również działania zmierzające do pozyskania środków finansowych z budżetu UE. W związku z tym Prezydent zwrócił się w dniu 6 lutego do marszałka województwa świętokrzyskiego o umieszczenie przedmiotowego projektu w Indykatorywnym Planie Inwestycyjnym RPO na lata 2007-2013. Zarząd województwa świętokrzyskiego umieścił planowane przedsięwzięcie w ww. planie inwestycyjnym. Równocześnie Miasto podjęło działania mające na celu przekonanie Komisji Europejskiej do zasadności budowy lotniska. Między innymi Prezydent wystosował pismo do Komisarza Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej. W dniu 24 lipca 2007 r. odbyło się spotkanie delegacji województwa świętokrzyskiego z Komisarzem ds. Polityki Regionalnej. Kolejna oficjalna runda negocjacji RPO odbyła się w dniu 11 września 2007 r. w Brukseli, która również nie przyniosła rozstrzygnięcia kwestii budowy lotniska. Podjęcie ostatecznej decyzji w przedmiotowej sprawie uzależniono od wyniku ekspertyzy dotyczącej ekonomicznej zasadności budowy lotniska, przeprowadzonej przez niezależnych ekspertów. W dniu 30 października 2007 r. w Urzędzie Miasta w Kielcach odbyła się oficjalna prezentacja opracowań sporządzonych przez Ove Arup, tj. prac przedprojektowych, studialno-koncepcyjnych i analiz przedinwestycyjnych, które wykazały racjonalność i zasadność planowanej inwestycji. Pomimo tego w dniu 19 grudnia 2007 r. Komisarz ds. Polityki Regionalnej podpisał decyzję w sprawie przyjęcia do realizacji RPO na lata 2007-2013, niezawierającego inwestycji pn. „Budowa Regionalnego Portu Lotniczego Kielce w Obicach”. [Dowód: akta kontroli str. 879-880]

W odpowiedzi na pytanie kontrolującego, dlaczego zdecydowano się na utworzenie spółki Port Lotniczy S.A., mimo że znana była już decyzja UE o nieprzyznaniu środków na realizację budowy portu lotniczego, Prezydent wyjaśnił: *miasto Kielce podjęło decyzję o budowie portu lotniczego, mając na względzie kolosalne znaczenie jakie dla ekonomicznego rozwoju całego regionu świętokrzyskiego może mieć w przyszłości funkcjonowanie lotniska. Podejmując taką decyzję, władze Kielc były świadome, iż inwestycja tego typu związana będzie z zaangażowaniem ogromnych środków finansowych. Od początku było oczywiste, iż wybudowanie i uruchomienie portu lotniczego nie będzie możliwe jedynie w oparciu o środki własne budżetu gminy Kielce. W związku z tym, władze Kielc od momentu podjęcia przedmiotowej decyzji były zmuszone do poszukiwania dodatkowych źródeł finansowania planowanej inwestycji. Jedną z takich możliwości było uzyskanie środków z budżetu UE. Negatywna decyzja Komisji UE w tej kwestii nie mogła jednakże być argumentem ostatecznie przemawiającym za zaniechaniem tak ważnej zarówno dla Kielc jak i całego regionu, inwestycji.*

Głównym motywem zawiązania przez Miasto Kielce spółki Port Lotniczy Kielce S.A. była kontynuacja zadań z zakresu przygotowania i realizacji planowanej inwestycji, a także podjęcie działań zmierzających do znalezienia potencjalnego inwestora. [Dowód: akta kontroli str. 969-970]

W dniu 12 marca 2013 r. Prezydent wysłał do Ministra Skarbu Państwa przygotowany przez Port Lotniczy Kielce S.A. wniosek „O włączenie do programu finansowego „Inwestycje Polskich” projektu budowy Centralnego Portu Lotniczego.

W załączniku nr 1 do wniosku zawarto szczegółowy wykaz wykonanych prac studialnych i przygotowawczych na potrzeby budowy Portu Lotniczego w Obicach, zrealizowanych przez miasto Kielce oraz spółkę Port Lotniczy S.A. [Dowód: akta kontroli str. 856-864]

Odpowiedzi na złożony wniosek Ministerstwo Skarbu Państwa udzieliło Prezydentowi Kielc pismem z dnia 5 sierpnia 2013 r., w którym podano, że w programie Inwestycje Polskie inicjatorem i pomysłodawcą projektów są ich inwestorzy strategiczni. Z przesłanego opracowania wnioskowano, że inwestorem byłoby miasto Kielce, posiadające większościowy kapitał w lotnisku. Pozostałą część mogłyby objąć Polskie Inwestycje Rozwojowe (PIR), jeżeli inwestycja byłaby uzasadniona dla Spółki ekonomicznie i uzyskiwałaby określoną stopę zwrotu w kapitale. Aby jednak możliwe było wszczęcie procesu, należy przygotować odpowiednie opracowanie zawierające szczegółowy opis projektu, strukturę finansowania, rentowność itp.

W piśmie zachęcano do bezpośredniego kontaktu z PIR w celu ustalenia szczegółów zapotrzebowania na informacje. [Dowód: akta kontroli str. 881-882]

PIR pismem z dnia 16 października 2013 r. poinformował Prezydenta, że jednym z podstawowych celów polityki inwestycyjnej PIR jest rozwijanie projektów infrastrukturalnych. Sektor lotniczy bardzo dobrze wpisuje się w zakres działalności inwestycyjnej PIR. W piśmie przedstawiono również podstawowe informacje w zakresie zasad angażowania się PIR w przedsięwzięcia inwestycyjne oraz niezbędnych materiałów wymaganych na etapie analizy projektu. [Dowód: akta kontroli str. 865]

Z odpowiedzi udzielonej 23 sierpnia 2013 r. przez Prezydenta Ministerstwu Skarbu Państwa wynikało, że miasto Kielce nie posiadało materiałów analitycznych niezbędnych do przygotowania memorandum informacyjnego o takim rozmiarze. Posiadane przez Miasto dokumenty dotyczą budowy regionalnego portu lotniczego i w dużej mierze wymagałyby uzupełnienia i modyfikacji. Materiałami takimi dysponuje Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej oraz, że z nadesłanych przez ministra informacji wynika, iż dla pierwszego etapu kwalifikacyjnego niezbędne są szczegółowe informacje o projekcie, którymi na dzień dzisiejszy Miasto nie dysponuje. Długotrwale procedury administracyjne dotyczące m.in. uwarunkowań środowiskowych, zmiany obowiązującego prawa dotyczące realizacji lotnisk użytku publicznego oraz dynamika warunków rynkowych zmusiły Miasto do gruntownej modernizacji projektu. Stąd skompletowany na przestrzeni sześciu lat pakiet dokumentacji studialno-koncepcyjnej, wykonane raporty i analizy oraz dokumentacja specjalistyczna, wymagają analizy. Po jej zakończeniu rozważymy zgłoszenie projektu do Programu „Inwestycje Polskie”. [Dowód: akta kontroli str.842-843]

Prezes spółki Regionalny Port Lotniczy wyjaśnił, że *odpowieź Prezydenta dotyczyła stanowiska wobec wymagań Ministerstwa Skarbu Państwa postawionych w odpowiedzi na wnioski Prezydenta o rozważenie lokalizacji planowanego Centralnego Portu Lotniczego dla Polski w Obicach. Miasto dysponowało materiałem analitycznym dotyczącym Regionalnego Portu Lotniczego a nie Centralnego Portu Lotniczego. W związku z tym przesłanie przez Miasto Kielce takich materiałów nie było możliwe.* [Dowód: akta kontroli str. 993-994]

W dniu 24 lipca 2013 r. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (GDOŚ) zakończył postępowanie w sprawie odwołania od decyzji środowiskowej dla Regionalnego Portu Lotniczego Kielce i uchylił w całości decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (RDOŚ) w Kielcach, przekazując sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji.

W dniu 8 sierpnia 2013 r. spółka Port Lotniczy S.A. wniosła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję GDOŚ, która została 13 grudnia 2013 r. przez WSA oddalona. [Dowód: akta kontroli str. 866-867]

W sprawie dalszych działań, jakie zamierza podejmować miasto Kielce w celu zrealizowania budowy RPL Prezydent wyjaśnił, że *dalsze prace nad Projektem wymagają uwzględnienia następujących faktów:*

- 1). *uchylenia przez GDOŚ decyzją z 3 lipca 2013 r. w całości decyzji RDOŚ dla zadania „Budowa Portu Lotniczego w Obicach i skierowania jej do ponownego rozpatrzenia;*
- 2). *odrzućenia przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z 12 grudnia 2013 r. skargi spółki Port Lotniczy S.A. na decyzję GDOŚ. Tym samym rozstrzygnięcie GDOŚ stało się wiążące dla RDOŚ, m.in. w zakresie wyłączenia z raportu oddziaływania na środowisko eksploatacji kopalni wapieni oraz uzupełnienia diagnozy stanu przyrodniczego rejonu lotniska;*
- 3). *wygaśnięcie 31 grudnia 2013 r. promesy Urzędu Lotnictwa Cywilnego dla planowanego lotniska kodu 4 D. W celu uzyskania nowej promesy należy przedłożyć Plan generalny, opracowany zgodnie z nowymi wymogami ustawy Prawo Lotnicze;*
- 4) *zarówno do uzyskania nowej promesy jak i zezwolenia wojewody na realizację lotniska użytku publicznego wymagana jest nowa decyzja środowiskowa.*

W lipcu 2013 r. spółka Port Lotniczy S.A. zleciła opracowanie „Studium – Założenia techniczno-ekonomiczne oraz formalno-prawne realizacji portu lotniczego o niższych parametrach lokalizacji i z wykorzystaniem opracowań dotyczących RPL. Analizując obecną

sytuację Spółki i projektu, autorzy opracowania zaproponowali kilka scenariuszy. Doradca zarekomendował wybór scenariusza polegającego na rozdzieleniu przedsięwzięć eksploatacji złoza i budowy lotniska oraz kontynuacji budowy lotniska kodu 4C (jako podetapu lotniska docelowego) na ścieżce specustawy, która w opinii autorów jest aktualnie jedyną dopuszczalną prawnie. Koszt budowy portu lotniczego w przyjętym wariantcie wynosi ok. 360 mln zł.

Dalsze prace związane z realizacją portu lotniczego, będą polegać na:

- przeprowadzeniu szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej rejonu lotniska;
- adaptacji i uzupełnieniu istniejącej koncepcji budowlanej – wydzielenie podetapu budowy lotniska o kodzie 4C uwzględniającego minimalne zakresy budowli i urządzeń technicznych lotniska oraz opracowanie Planu Generalnego wszystkich etapów rozwoju lotniska wraz z prognozą ruchu i analizą finansową oraz uzyskanie nowej promesy zezwolenia na założenie lotniska;
- opracowaniu Raportu oddziaływania na środowisko dla etapu budowy lotniska oraz wszystkich faz rozwojowych portu lotniczego, w tym etapu docelowego;
- uzyskaniu zezwolenia od wojewody na założenie lotniska użytku publicznego.

W dalszej perspektywie czasowej: proces budowlany, certyfikacja lotniska oraz wpisanie lotniska do rejestru. [Dowód: akta kontroli str. 868-873]

Za poprzedni, obecnie nieaktualny Raport oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia pn. Budowa RPL Kielce, wraz z koncepcją gospodarki wodno-ściekowej, niezbędnymi operatami wodnoprawnymi oraz mapą do celów projektowych, Miasto zapłaciło 700 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 665-666]

3.1.3. Modernizacja i rozbudowa Targów Kielce jako Międzynarodowego Ośrodka Wystawienniczo-Kongresowego.

Prezydent przesłał w 2006 r. do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego „Zgłoszenie do planu inwestycyjnego Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013” (PORPW) współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Zgłoszenie dotyczyło projektu „Rozwój funkcji metropolitalnych Kielc poprzez inwestycje w infrastrukturę kongresowo-targową”. W uzasadnieniu projektu podano m.in., że z uwagi na dynamiczny rozwój rynku targowego w Kielcach, słabą stroną jest niewystarczająca powierzchnia wystawiennicza, brak odpowiedniej ilości miejsc parkingowych, dróg usprawniających obsługę komunikacyjną w rejonie targów oraz brak ośrodka szkoleniowo-konferencyjnego z zapleczem hotelowym.

W ww. dokumencie zawarty został również opis projektu, który składał się z czterech wzajemnie ze sobą powiązanych elementów tj. budowy: ośrodka szkoleniowo-konferencyjnego; wielofunkcyjnej hali kongresowo-targowej; ulic usprawniających obsługę komunikacyjną w rejonie targów; zakupu nieruchomości inwestycyjnych pod dalszy rozwój Spółki Targi Kielce. [Dowód: akta kontroli str. 883-887]

Podjęcie decyzji o realizacji przedsięwzięcia poprzedzono analizą wskazującą, że realizacja przedsięwzięcia będzie ekonomicznie uzasadniona. Podstawowym dokumentem w tym zakresie było Studium Wykonalności sporządzone w 2008 r.

Zawarte w tym dokumencie analizy opłacalności i efektywności zawierały przede wszystkim:

1. Rentowność finansową:

- zwrot z inwestycji – projekt bez dotacji UE, wskaźniki: finansowa wartość zaktualizowana netto: – 14.625 tys. zł, finansowa stopa zwrotu inwestycji 3,10%²²;
- zwrot z inwestycji – projekt z dotacją UE, wskaźniki: finansowa wartość zaktualizowana netto 39.820 tys. zł, finansowa stopa zwrotu z inwestycji 11,42%²³;

²² Obliczony na podstawie prognozy sumy przepływów pieniężnych obejmujących początkowe nakłady inwestycyjne, inwestycje odtworzeniowe, koszty działalności operacyjnej, podatki oraz wpływy generowane przez projekt i wartość rezydualną projektu na koniec okresu użytkowania. Wartość ujemna oznacza, że projekt może być finansowany z dotacji. Finansowa stopa zwrotu z inwestycji 3,10% jest niższa niż ustalona stopa dyskontowa (5%) co oznacza, że projekt może być dofinansowany.

– zwrot z kapitału własnego, wskaźniki: finansowa wartość zaktualizowana netto (bez dotacji) – 11.664 tys. zł, finansowa stopa zwrotu z kapitału 3,27%²⁴.

Z wyliczonych wskaźników wynikało, że dla powodzenia projektu niezbędne było uzyskanie dofinansowania z UE.

2. Rentowność ekonomiczną, tj.: ekonomiczną wartość zaktualizowaną netto 5.396 tys. zł²⁵; ekonomiczną stopę zwrotu z inwestycji 6,25%²⁶ oraz wskaźnik korzyści/koszty 1,07²⁷. Z powyższych wskaźników wynikało, że przedmiotowa inwestycja charakteryzuje się wysoką ekonomiczną rentownością, a wysoki poziom rentowności potwierdza także znacząca wartość ekonomicznej stopy zwrotu i relacji kosztów do korzyści ekonomicznych. Studium Wykonalności zostało pozytywnie zaopiniowane przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) i dokument ten stanowił załącznik do wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach PORPW. [Dowód: akta kontroli str. 888-901, 995-1003]

Realizacja przedsięwzięcia objętego kontrolą, stanowiącego element projektu „Rozwój funkcji metropolitalnych Kielc poprzez inwestycje w infrastrukturę kongresowo-targową”. została zaplanowana na okres od 21 marca 2009 r. do 31 marca 2014 r. Przedsięwzięcie zostało zrealizowane w planowanym terminie.

Zgodnie z umową zawartą przez spółkę z PARP 19 maja 2009 r. wraz z aneksami, o dofinansowanie Projektu w ramach PORPW całkowita szacunkowa wartość Projektu wyniosła 184.241 tys. zł, z tego wydatki niekwalifikowane – 37.637 tys. zł, kwalifikowane 146.604 tys. zł. PARP jako Instytucja Pośrednicząca zobowiązała się zapewnić Beneficjentowi dofinansowanie w kwocie nie większej niż 73.302 tys. zł, tj. 50% rzeczywistej kwoty wydatków kwalifikowanych.

Pozostałą kwotę nakładów inwestycyjnych spółka zobowiązała się pokryć z własnych środków oraz kredytu inwestycyjnego.

Rzeczywiste wydatki związane z realizacją projektu wyniosły 184.482 tys. zł, z tego wydatki niekwalifikowalne – 38.658 tys. zł, kwalifikowalne – 145.824 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków UE – 72.912 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 902-913]

Miasto Kielce nie uczestniczyło w bezpośrednim finansowaniu inwestycji i nie poręczało kredytu zaciągniętego przez spółkę na jej sfinansowanie. Miasto dokonało podwyższenia kapitału zakładowego spółki w latach 2010-2014 w wysokości 34.900 tys. zł z przeznaczeniem na finansowanie ww. inwestycji. Należy jednak zauważyć, że w okresie objętym kontrolą spółka przekazała miastu Kielce dywidendę również w wysokości 34.900 tys. zł. Założenia projektu inwestycyjnego nie określały stopnia dofinansowania spółki. [Dowód: akta kontroli str. str. 335-336, 359-366, 369, 383, 388, 397-398]

Jako cel ogólny projektu uznano, iż jego realizacja będzie mieć duże znaczenie nie tylko dla Spółki, ale stanowić będzie również motor napędowy dla rozwoju miasta Kielce oraz regionu świętokrzyskiego. Natomiast cele szczegółowe ustalono na poziomie:

- 1) produktu – liczba i powierzchnia uruchomionych obiektów;
- 2) rezultatu – liczba zorganizowanych imprez wystawienniczych; wskaźniki własne – zwiększenie zatrudnienia – o 27 etatów; możliwość organizacji kilku powiązanych ze sobą tematycznie imprez targowych jednocześnie; wzrost atrakcyjności terenu Targów Kielce i ich znaczenia; ogólna poprawa świadczonych usług;
- 3). oddziaływania – pobudzenie sektora małych i średnich przedsiębiorstw; rozwój i promocję przedsiębiorczości oraz rozwój edukacji i innowacji w Kielcach i regionie świętokrzyskim. [Dowód: akta kontroli str. 911-912]

²³ Wartość zaktualizowana 39.820 tys. zł oznacza, że projekt z dotacją jest opłacalny. Finansowa stopa zwrotu z inwestycji 11,42% oznacza wysoką rentowność po otrzymaniu dotacji.

²⁴ Ujemna wartość wskaźnika bez dotacji (-11.664 tys. zł) oznacza, że projekt może być realizowany. Stopa 3,27% oznacza, że Projekt może uzyskać dotację.

²⁵ Wyliczony wskaźnik oznacza, że wartość bieżąca korzyści jest większa niż wartość bieżąca kosztów, czyli że projekt jest korzystny.

²⁶ Wskaźnik jest wyższy od stopy dyskonta.

²⁷ Wskaźnik większy od 1, czyli że projekt generuje więcej korzyści niż kosztów.

W ramach przedsięwzięcia zrealizowano budowę następujących obiektów: hali wystawienniczej „G” o powierzchni netto 6.651 m²; Centrum Kongresowego K na 918 miejsc z rozbudową istniejącego budynku administracyjnego K1 o powierzchni 11.387 m² wraz z wieżą widokową oraz salą bankietową; bramy wejściowej wschodniej z systemem rejestracji zwiedzających i wystawców; bramy wejściowej zachodniej z systemem rejestracji zwiedzających i wystawców; hali wystawienniczej „F” o powierzchni użytkowej 4.754 m²; parkingu wielopoziomowego z funkcją magazynową o powierzchni netto 21.223 m²; zagospodarowanie terenu obejmujące budowę: dróg, placów i parkingów wewnętrznych; sieci wodno-kanalizacyjnej z przyłączami; kanalizacji deszczowej z przyłączami; sieci teletechnicznej; fragmentów kanałów kablowych; przyłączy ciepłych.

Zakres rzeczowy zrealizowanej inwestycji był zgodny z założeniami planowanymi. [Dowód: akta kontroli str. 911, 914-931]

3.2. Efekty realizacji zadań publicznych przez spółki komunalne.

3.2.1. Dofinansowanie Korony S.A. przez miasto Kielce oraz próby sprzedaży akcji klubu sportowego Korona.

Dofinansowanie Korony S.A. przez miasto Kielce w latach 2008-2014 kwotą 50 mln zł. umożliwiło bieżące jej funkcjonowanie. Natomiast nie osiągnięto zamierzonego efektu w postaci sprzedaży akcji klubu sportowego Korona. [Dowód: akta kontroli str. 551-552]

W sprawie zaangażowania powyższych środków w spółkę Korona S.A. Prezydent wyjaśnił, że *celem zaangażowania kwoty 50 mln. zł było realizowanie przez Gminę Kielce zadań własnych z zakresu promocji Gminy oraz kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych. Środki te były wykorzystywane nie tylko na sport zawodowy, lecz również na inne cele m.in. sport młodzieżowy (zapewnienie opieki medycznej, organizacja obozów, zakup odzieży sportowej oraz innego sprzętu sportowego). Korona S.A. jest klubem sportowym, który od sezonu 2009/2010 uczestniczy w rozgrywkach sportowych w ramach Ekstraklasy. Przychody Klubu pochodzą głównie z wpływów z tytułu sprzedaży praw medialnych oraz tytułu sprzedaży praw marketingowych. Ponadto Spółka posiada zagwarantowane umowami przychody z reklam oraz ze sprzedaży biletów. Przychody te nie pokrywają jednak potrzeb spółki w wystarczającym stopniu.*

Korona nie może być oceniana jako podmiot działalności nastawiony na zysk albowiem pełni ona głównie funkcję społeczną mającą na celu wspieranie i rozpowszechnianie sportu zarówno wśród dzieci, młodzieży jak i dorosłych poprzez organizację treningów oraz zawodów sportowych. Działalność spółki Korona S.A. jest w zasadzie działalnością non – profit.

W ramach spółki Korona S.A. oprócz I drużyny, która uczestniczy w rozgrywkach Ekstraklasy, trenują również II drużyna (uczestnicząca w rozgrywkach tzw. Młodej Ekstraklasy) oraz drużyny juniorów starszych i młodszych (uczestniczące w rozgrywkach Świętokrzyskiej Ligi Juniorów), w sumie ok. 100 zawodników.

W celu wspierania rozwoju młodych adeptów sztuki piłkarskiej oraz celem przyciągnięcia do uprawiania piłki nożnej jak najszerszej rzeszy dzieci i młodzieży w dniu 1 kwietnia Korona S.A. zawarła porozumienie ze Stowarzyszeniem KKP Korona w ramach którego Korona S.A. objęła patronatem zawodników sekcji młodzieżowych i juniorskich Stowarzyszenia, tj. około 370 chłopców.

Niezależnie od promocji sportu i działalności na rzecz jego rozwoju Korona S.A. spełnia również funkcję promocyjną i marketingową dla Miasta Kielce. Ponadto Korona S.A. uczestniczy w akcjach charytatywnych m.in. współpraca z fundacją Anny Dumnej, akcja szlachetna paczka, malowanie pisanek z fundacją Invictus, szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich a także uczelni wyższych.

Nie da się przypisać konkretnych kwot do konkretnych działań spółki. Spółka posiada jeden rachunek bankowy wykorzystywany w bieżącej działalności na którym ewidencjonowane są wszystkie wpływy środków pieniężnych, zarówno od Gminy Kielce, wpływy z transmisji telewizyjnych, jak i od kontrahentów zewnętrznych. Z tego samego konta bankowego realizowane są wszelkie płatności. Nie istnieją żadne regulacje znajdujące źródło w prawie, które wprowadzałyby obowiązek osobnej ewidencji wydatkowania środków pochodzących z opłacenia kapitału. Nadmieniam również, iż zgodnie z art. 158 § 3 Kodeksu spółek

handlowych przedmiot wkładu pozostaje do wyłącznej dyspozycji zarządu spółki. [Dowód: akta kontroli str. 966-969]

Z powyższego wyjaśnienia wynika, że Miasto nie posiada informacji o kosztach realizowanych przez Koronę S.A. działań w rozbiściu na poszczególne rodzaje działalności, zakresu promocji Gminy oraz kultury fizycznej i turystyki.

3.2.2. Przygotowanie i realizacja Regionalnego Portu Lotniczego Kielce w Obicach.

Nie uzyskano efektów z realizacji powyższego zadania, ponieważ nie rozpoczęto budowy Regionalnego Portu Lotniczego Kielce w Obicach. Do czasu zakończenia kontroli Miasto i Spółka poniosły na realizację zadania koszty w wysokości 27.766,3 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 868-873]

3.2.3. Modernizacja i rozbudowa Targów Kielce jako Międzynarodowego Ośrodka Wystawienniczo-Kongresowego.

Z końcowego wniosku beneficjenta o płatność w ramach PORPW 2007-2013 sporządzonego w dniu 29 marca 2014 r. wynika, że przedsięwzięcie zostało zrealizowane.

Wykonane zostały również wskaźniki realizacji projektu.

1). Wskaźniki produktu: liczba uruchomionych obiektów wystawienniczych i konferencyjnych zrealizowano w 100%; powierzchnia uruchamianych obiektów wystawienniczych i konferencyjnych zrealizowano w 100,13%; liczba bezpośrednio utworzonych nowych miejsc pracy zrealizowano w 100%.

2). Wskaźniki rezultatu: liczba zorganizowanych imprez wystawienniczych (lokalnych, krajowych i międzynarodowych) zrealizowano w 100%; przewidywaną całkowitą liczbę bezpośrednio utworzonych nowych etatów zrealizowano w 102,5%. [Dowód: akta kontroli str. 914-931]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej badanego wyżej zakresu nie stwierdzono nieprawidłowości.

*Uwagi dotyczące
badanej
działalności*

NIK zwraca uwagę na:

1. nieskuteczne działania prowadzone przez Miasto w zakresie sprzedaży spółki Korona S.A.;

2. niedokonanie przez Miasto analizy opłacalności budowy Portu Lotniczego Kielce przed podjęciem decyzji o jego budowie oraz nieskuteczność działań w zakresie realizacji tej inwestycji.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez Targi Kielce S.A. inwestycji dotyczącej modernizacji i rozbudowy Targów Kielce jako Międzynarodowego Ośrodka Wystawienniczo-Kongresowego.

NIK stwierdza, że pomimo podejmowanych przez Miasto szeregu działań nie zdołano doprowadzić do sprzedaży Korony S.A. Działania podejmowane w tym zakresie okazały się nieskuteczne, lecz powinny być kontynuowane, ponieważ dofinansowywanie Korony S.A. stanowi poważne obciążenie dla budżetu Miasta. W latach 2008-2014 Miasto dofinansowało Koronę S.A. kwotą 50 mln zł.

Podejmowane przez Miasto oraz Spółkę Port Lotniczy S.A. działania w zakresie realizacji portu lotniczego okazały się również nieskuteczne, pomimo wydatkowania na ten cel 27,7 mln. zł.

Nie zdołano nawet rozpocząć makroniwelacji terenu przyszłego lotniska, poprzez rozpoczęcie eksploatacji złóż wapienia znajdującego się na jego terenie, jak również pozyskać inwestora strategicznego, który umożliwiłby sfinansowanie budowy lotniska.

4. System badania skuteczności i efektywności wykonywania zadań publicznych za pośrednictwem spółek

Opis stanu faktycznego

Miasto Kielce posiada wewnętrzne regulacje w zakresie nadzoru właścicielskiego zapisane w regulaminie organizacyjnym Urzędu Miasta.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu Miasta do zakresu działania Wydziału Projektów Strukturalnych i Strategii Miasta należy:

- 1) Sprawowanie nadzoru właścicielskiego nad spółkami prawa handlowego, w których miasto Kielce posiada udziały lub akcje, tj. wykonywanie uprawnień wynikających z praw majątkowych miasta Kielce w zakresie praw z akcji i udziałów należących do Miasta Kielce, łącznie z wynikającymi z nich prawami osobistymi, oraz uprawnień organu założycielskiego w szczególności:
  - wykonywanie prawa głosu oraz innych praw korporacyjnych i majątkowych wspólnika/akcjonariusza;
  - wykonywanie czynności związanych z realizacją praw i obowiązków wspólnika/akcjonariusza, w szczególności związanych z powoływaniem członków organów spółek, zatwierdzaniem sprawozdań finansowych, podwyższeniem lub obniżeniem kapitału zakładowego, umorzeniem akcji/udziałów, wniesieniem akcji/udziałów do innego podmiotu tytułem aportu, podziałem, łączeniem i przekształcaniem spółek;
  - monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek, z wyłączeniem zadań realizowanych przez spółki a nadzorowanych przez właściwe Wydziały Urzędu.
- 2) Współpraca z przedstawicielami miasta Kielce w radach nadzorczych spółek.
- 3) Wykonywanie czynności związanych z tworzeniem i przystępowaniem do spółek oraz rozwiązywaniem i występowaniem z nich. [Dowód: akta kontroli str. 589, 599]

Dyrektor Wydziału Mieczysław Pastuszko wyjaśnił, że: *nadzór realizowany jest w oparciu o obowiązujące w tym zakresie akty prawne, w dwóch formach - przez rady nadzorcze poszczególnych spółek oraz indywidualnie przez wspólnika/ akcjonariusza za pośrednictwem komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Kielce.*

Oprócz nadzoru wyżej przedstawionego mającego formę formalno-prawnego, wynikającego z Kodeksu spółek handlowych funkcjonuje również nadzór merytoryczny, rozumiany jako zespół czynności faktycznych i prawnych podejmowanych przez właściwy wydział Urzędu, a dotyczący przedmiotu działalności spółki i związanych z zakresem zadań powierzonych komórce organizacyjnej Urzędu. Wydziały merytoryczne realizują zadania własne lub nadzorują ich wykonywanie, jeśli zostały powierzone innym podmiotom. Szczególnie dotyczy to wydziałów: Zarządzania Usługami Komunalnymi, Edukacji Kultury i Sportu, Środowiska, Inwestycji oraz jednostki budżetowej miasta Kielce Miejskiego Zarządu Dróg.

Bieżąca kontrola i ocena pracy zarządu spółki należy do rady nadzorczej. Natomiast nadzór nad sytuacją ekonomiczną spółki sprawowany jest przez Zgromadzenie Wspólników/Akcjonariuszy, poprzez coroczne zatwierdzanie sprawozdania finansowego. Ponadto, po zakończeniu roku obrotowego sporządzana jest analiza i ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek z udziałem miasta Kielce, przedstawiana na Komisji Budżetu i Finansów Rady Miasta Kielce. [Dowód: akta kontroli str. 597-603]

W Wydziale Projektów Strukturalnych i Strategii Miasta znajdowały się kompletne akta 11 spółek działających z udziałem miasta Kielce, zawierające dokumenty dotyczące tworzenia i rejestracji spółek, przekształceń własnościowych w spółkach, kopie podjętych przez Radę Miasta uchwał dotyczących spółek, kopie podjętych przez rady nadzorcze uchwał wraz ze sprawozdaniami rad nadzorczych, regulaminy zarządów i rad nadzorczych. Znajdowała się również dokumentacja z badania sprawozdań finansowych przez biegłych rewidentów oraz protokoły ze zgromadzeń wspólników wraz z podjętymi uchwałami oraz dokumenty dotyczące wysokości dywidend. [Dowód: akta kontroli str. 1004]

W ramach monitorowania sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek zależnych od Miasta w komórce nadzoru właścicielskiego sporządzano i przesyłano Prezydentowi co kwartał analizę wyników ekonomiczno-finansowych spółek. Dokument zawierał informację o wysokości przychodów, kosztów, wyniku finansowym, aktywach i pasywach, zobowiązaniach i rezerwach, zatrudnieniu, średniej płacy i kapitale zakładowym. Ponadto opracowanie zawierało podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. [Dowód: akta kontroli str. 1005-1007]

Corocznie komórka nadzoru właścicielskiego sporządzała *informację o wynikach ekonomicznych jednoosobowych spółek Miasta Kielce oraz spółek z udziałem Miasta Kielce*, którą po zatwierdzeniu przez Prezydenta, przedstawiano Radzie Miejskiej. Informacja zawierała dane dotyczące przychodów, kosztów podwyższenia kapitału, rentowności, zobowiązań i rezerw, zatrudnienia, średniego wynagrodzenia oraz podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. [Dowód: akta kontroli str. 1008-1010]

Komórka nadzoru właścicielskiego na potrzeby nadania krajowej i międzynarodowej oceny wiarygodności kredytowej (ratingu) dla Miasta Kielce przygotowywała następujące informacje o spółkach:

- udział Miasta w kapitale podstawowym, wartość kapitału podstawowego, suma bilansowa, zysk/strata netto, zobowiązania krótko i długoterminowe;
- informacje dotyczące wywiązywania się spółek z płatności oraz działania Gminy w zakresie zmian właścicielskich (sprzedaż udziałów/akcji, podniesienia kapitału, połączenia spółek);
- informacje dotyczące zadłużenia spółek miasta Kielce i z większościovym udziałem (z tytułu kredytów, pożyczek lub wyemitowanych papierów wartościowych). [Dowód: akta kontroli str. 1011-1017]

W sprawie nieopracowania w Urzędzie pisemnych standardów (wytycznych) i procedur monitorowania działalności oraz oceny realizacji zadań przez spółki miejskie, Prezydent wyjaśnił m.in., że *wynika to z faktu, iż przepisy prawa nie nakładają na jednostki samorządu terytorialnego opracowywania i posiadania takich regulacji. Nie oznacza to jednak, że nadzór właścicielski nad spółkami nie jest w ogóle przez Miasto Kielce sprawowany. Jest on wykonywany w oparciu o obowiązujące w tym zakresie akty prawne, takie jak kodeks spółek handlowych, ustawę o samorządzie gminnym, ustawę o gospodarce komunalnej i szereg innych, jak również wieloletnią praktykę i doświadczenie w tym zakresie.* [Dowód: akta kontroli str. 971-975]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej badanego zakresu nie stwierdzono nieprawidłowości.

*Uwagi dotyczące
badanej
działalności*

NIK zwraca uwagę na fakt, że nieopracowanie w Urzędzie pisemnych standardów (wytycznych) i procedur monitorowania działalności oraz oceny realizacji zadań przez spółki, w których gmina Kielce posiada większościovny pakiet udziałów lub akcji, utrudnia Miastu rzetelne wykonywanie nadzoru nad zadaniami publicznymi realizowanymi przez te spółki.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność jednostki w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁸, wnioskuje o:

*Wnioski
pokontrolne*

1. Dokonanie analizy przedmiotu działalności wszystkich spółek, wobec których Miasto wywiera decydujący wpływ, w tym takiej, która faktycznie nie jest wykonywana i wyeliminowanie tych rodzajów działalności, które wykraczają poza dopuszczalny

²⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

zakres prowadzenia gospodarki komunalnej w formie spółek prawa handlowego, określony w ustawie o gospodarce komunalnej.

2. Opublikowanie na stronie BIP Urzędu informacji o majątku miasta Kielce wniesionym do trzech spółek: Świętokrzyskiej Agencji Rozwoju Regionu S.A. w Kielcach, Rolno Spożywczego Rynku Hurtowego S.A. w Kielcach i Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o. o. w Kielcach.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Kielcach.

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków*

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia **23** grudnia 2014 r.

Kontroler

Andrzej Kamiński
główny specjalista kontroli państwowej

Podpis

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach

Grzegorz Walendzik

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach

Podpis
Grzegorz Walendzik